

OBSITOS

IV. évfolyam 1. szám

2023/1.

ÚJ ENERGIÁK AZ OBSITOS PROGRAMBAN

**ORBÁN VIKTOR KÖSZÖNTŐJE
TÖRTÉNELMI LÉPTÉKŰ
HADERŐFEJLESZTÉS**

„A BÉKÉHEZ ERŐ KELL!”

Magyarország és Európa a veszélyek korába lépett. Mindennapi életünket, biztonságunkat komoly kihívások fenyegetik: világjárványok, migráció, háború. A helyzetet tovább nehezíti, hogy a háború és az elhibázott brüsszeli szankciók energiaár-robbanást és soha nem látott inflációt szabadítottak Európára. Magyarország álláspontja, hogy ki kell maradnunk a háborúból, és meg kell őriznünk hazánk békéjét és biztonságát. Viszont a békéhez erő kell.

Az elmúlt évszázadok történelmi tapasztalatai és a jelen kihívásai megmutatták, hogy akinek nincs ereje, annak nem lesz igaza sem, ezért Magyarországnak egy erős, a békét és a magyar emberek biztonságát garantálni képes hadseregre van szüksége.

2010-re a baloldali kormányok végzetesen meggyengítették hazánk védelmi képességeit. Laktanyákat zártak be, haditechnikai eszközöket adtak el, a megszűnés szélére sodorták a magyar hadiipart, és sosem látott mélypontra juttatták katonáink anyagi és erkölcsi megbecsülését. 2016-ban ezért úgy döntöttünk, elindítjuk a nagyszabású „Zrínyi 2026” Honvé-

delmi és Haderőfejlesztési Programot, hogy a Magyar Honvédség minden tekintetben megfeleljen a 21. század követelményeinek.

A legmodernebb haditechnikai eszközök beszerzése és a hadiüzemek létesítése azonban önmagában nem sokat ér. Nekünk, magyaroknak ma nemcsak világszínvonalú fegyverekre van szükségünk, hanem egyre több, hazáját szolgálni akaró, magasan képzett és motivált katonára is. Ennek érdekében nemrégiben elindítottunk egy toborzókampányt, melyben természetesen számítunk azokra a nyugdíjas honfitársainkra is, akik egy élet munkáját szentelték a haza védelmének, éppen ezért szakmai tapasztalatuk felbecsülhetetlen érték a magyar haderő számára. Meggyőződésem, hogy közös erővel ismét vonzó pályává tehetjük a magyar fiatalok számára a Magyar Honvédséget és a haza szolgálatát.

Orbán Viktor
miniszterelnök

12 TÖRTÉNELMI LÉPTÉKŰ
HADERŐFEJLESZTÉS

Dr. Klacsmann Dávid védelmi iparért és védelmi beszerzésekért felelős helyettes államtitkárt elsődlegesen a terület fejlesztése vonzotta, és örömmel tölti el, hogy bekapcsolódhat a magyar haderő történelmi léptékű, mérföldkönek számító fejlesztésébe. A jogászszakmai múlttal rendelkező szakpolitikus arról is beszélt, hogy a védelmi ipar megújítása és a védelmi beszerzések új lendületet vettek az utóbbi években, másrészt az orosz–ukrán háború is hozott értékes tapasztalatokat.

16 TRANSZFORMÁCIÓ
A MAGYAR HONVÉDSÉGBEN

Történelmének egyik legnagyobb és legmeghatározóbb változásán megy keresztül a megújuló Magyar Honvédség. Ennek része az MH Haderőmodernizációs és Transzformációs Parancsnokság megalakulása is. A transzformáció átalakítást, átváltozást jelent: egy olyan folyamatról beszélünk, aminek számtalan összetevője van, így például a képességek kiépítése, beillesztése, modernizáció, képességfejlesztés és képességfejlődés. Erről beszélgettünk dr. Sticz László vezérőrnaggyal, a szervezet parancsnokával.

24 ARANYDIPLOMA HELIKOPTERESEKNEK

1969-től megkezdődött a speciálisan a Mi-8 típusú közepes szállítóhelikopter-típusra szakosodott fiatal tisztek és tiszthelyettesek képzése a Szovjetunióban. Az 1969–1977 közötti időszakban hét magyar kilianos helikoptervezetői tancsoport több mint 130 növendéke végzett itt. A 29 fős második csoport – megemlékezve a fél évszázaddal ezelőtti eseményről – 2023. január 12-én baráti találkozót szervezett az MH Kiss József 86. Helikopterandárnál.

OBSITOS

IV. évfolyam 1. szám, 2023/1.

KÖSZÖNTŐ

„A békéhez erő kell!” 2

HÍREK RÖVIDEN

4

MÁRCIUS 15.

Elismerések nemzeti ünnepünkön 5

AKTUÁLIS

„Föltámadott a tenger” 6

Új energiák és új törekvések 8

Dr. Böröndi Gábor altábornagy,
a Honvéd Vezérkar új főnöke 10

INTERJÚ

Történelmi léptékű haderőfejlesztés 12

Emelkedő légierő – megújulás
a tradíciók mentén 14

Transzformáció
a Magyar Honvédségben 16

KÖZELKÉP

Szükség van a hazájuk iránt elkötele-
zett fiatalokra 18

BESZÁMOLÓK, TUDÓSÍTÁSOK

MATASZ DON-80 20

Magyarok a vietnámi békéért 22

Aranydiploma helikoptereknek 24

Katonanemzedéki találkozó
Tapolcán 26

Főhajtás az embermentő
emléke előtt 28

Ahol mesterek vannak,
ott lesznek tanítványok is 30

PUBLICISZTIKA

Csata csata hátán 32

EGÉSZSÉG

A gondoskodás fél egészség 33

RECEPT

34

REJTVÉNY

35

Ismét Pápán jártak az amerikai helikopterek

Idén is Pápára települt át az amerikai légierő Olaszországban, az avianói támaszponton állomásozó 56. harctéri kutató-mentő százada, s az MH 47. Bázisrepülőteréről indulva teljesítette az éleslövészettel egybekötött kéthetes gyakorlatát. Ehhez jelentős segítséget nyújtottak a pápaiak, cserébe a század katonái átadták a számos szakterületen szerzett tapasztalataikat, tovább bővítve ezzel a bázisrepülőtéren szolgálók szakmai képességét.

Spotternapok Kecskeméten

Az MH vitéz Szentgyörgyi Dezső 101. Repülődandár bázisa februárban két napra ismét megnyitotta kapuit a katonai repülés és a fotózás hazai szerelmesei (azaz a spotterek) előtt. A program résztvevői az esemény első napján lencsére kaphatták a kiképzési repülésekre induló, majd onnan visszaérkező JAS 39 Gripen típusú vadászbombázókat, de a csapat betekintést nyerhetett a gépeket üzemeltető és kiszolgáló szakemberek tevékenységébe is.

Katonaözvegyek találkozója

Március 9-én Budapesten, a Stefánia Palota – Honvéd Kulturális Központban tartották meg a Katonaözvegyek XX. Országos Találkozóját. A rendezvényen Gion Gábor, a Honvédelmi Minisztérium védelmi stratégiáért és humánpolitikáért felelős államtitkára hangsúlyozta: fontos azokkal törődni, akiknek a házasrésze – akár élete feláldozásával – a katonai hivatásnak szentelte életét. Az esemény hivatalos része elismerések átadásával zárult.

Szalay-Bobrovicz Kristóf, Magyarország honvédelmi minisztere a Katonaözvegyek XX. Országos Találkozója alkalmából a Honvédelemért Kitüntető Cím I. fokozatát adományozta Bernáth István Jánosnének.

A Honvédelemért Kitüntető Cím III. fokozatát adományozta: Majorosné Fehér Klárának és Sipos Józsefnének. Emléktárgyat adományozott: Mihály Jánosnének, Molnár Bélánének, Nagy Dezsőnének, Kiss Jánosnének, Porubszky Józsefnének és özv. Szabó Gézőnének.

Elismerő oklevelet adományozott: Tüdős Istvánnénak.

Dr. Ruszin-Szendi Romulusz altábornagy, a Honvéd Vezérkar főnöke a Katonaözvegyek XX. Országos Találkozója alkalmából emléktárgyat adományozott Szojka Mártonné ny. őrnagynak, Veresné Jónás Mária Krisztinának és Márki Éva ny. törzszászlósnak.

Gratulálunk az elismerésben részesítetteknek!

Állami elismerések nyugállományú katonáknak

Magyarország honvédelmi miniszterének javaslatára Magyarország köztársasági elnöke *A Magyar Érdemrend Tisztikereszt katonai tagozatát* adományozta a magyar nemzet szolgálatában végzett több évtizedes munkája, illetve a nyugállományú katonák és a honvédségi nyugdíjasok összefogása iránt elhivatott tevékenysége elismeréseként Domine János nyugállományú dandártábornok, a Honvédségi Nyugdíjas Klubok Országos Szövetségének és az ercsi Honvéd Nyugállományúak Klubjának elnöke részére.

A Magyar Érdemrend Lovagkereszt katonai tagozatát adományozta a haza védelme és a

nemzet biztonsága érdekében végzett, kiemelkedően eredményes tevékenysége, valamint példamutató vezetői munkája elismeréseként Tornai Antal nyugállományú ezredes, a Honvédelmi Minisztérium Zrínyi Térképészeti és Kommunikációs Szolgáltató Közhasznú Nonprofit Kft. biztonsági vezetője részére. *A Magyar Bronz Érdemkereszt katonai tagozatát* adományozta a honvédelem ügyét elkötelezetten képviselő, valamint a hagyományok továbbörökítését szolgáló helytörténeti munkája elismeréseként Tóth Sándor nyugállományú ezredes, a Bajtársi Egyesületek Országos Szövetsége Észak-alföldi Régiójának volt vezetője, helytörténész részére. Gratulálunk az elismerésekhez!

ELISMERÉSEK NEMZETI ÜNNEPÜNKÖN

A honvédelem ügyéért tevékenykedő társadalmi szervezetek számára a Stefánia Palota – Honvéd Kulturális Központban március 13-án rendezett ünnepségen elismeréseket adott át Gion Gábor, a Honvédelmi Minisztérium védelmi stratégiáért és humánpolitikáért felelős államtitkára és Bozó Tibor vezérőrnagy, a Honvéd Vezérkar törzsigazgatója.

Magyarország honvédelmi minisztere a honvédelem érdekében huzamos időn át végzett eredményes tevékenysége, valamint a Magyar Honvédség nyugállományú tagjainak szervezetei érdekében végzett áldozatos munkája elismeréséül, nemzeti ünnepünk, március 15-e alkalmából:

A **Honvédelemért Kitüntető Cím I. fokozatát** adományozta:
özv. Ölveczky Istvánné
ny. r. alezredesnek.

A **Honvédelemért Kitüntető Cím II. fokozatát** adományozta:
Menegáti Károlynak és Mester Lászlónak.

A **Honvédelemért Kitüntető Cím III. fokozatát** adományozta:
Hollósi Gábor r. ezredesnek, Sándor Csaba Gábor ny. alezredesnek, Dallosné Buzsik Katalin ny. törzsszázlósnak, Ay Zoltán Jánosnak, dr. Baktay Csaba Györgynek, dr. Boldog Ellenberger Szilviának, Brunner Andrea Angellának, dr. Csizék Zoltán Miklósnak, Dobó Zoltánnak, dr. Fehér Edinának, Kababik Edinának, Kulcsár Csabának, Nagy Lászlónak, Pandur Károlynak, Rácz Józsefnek, Szabó Péter Dánielnek és dr. Szilágyi Ákosnak.

Az **Aranykor Kitüntető Cím arany fokozatát** adományozta:
Imre Jenő ny. ezredesnek, Szolnoki János László ny. ezredesnek, Pantyi György ny. alezredesnek és Oszlár Béla ny. őrnagynak.

Az **Aranykor Kitüntető Cím ezüst fokozatát** adományozta:
Takács László ny. ezredesnek, Végvári József ny. alezredesnek és Hideg István ny. őrnagynak.

Az **Aranykor Kitüntető Cím bronz fokozatát** adományozta:
Tánczos László Attila ny. vezérőrnagynak, Gobányi Sándor István ny. alezredesnek, Pásztiné Cinkotai Mária ny. alezredesnek, Hegyi Sándor Ferenc ny. őrnagynak és Szklénár Emil ny. őrnagynak.

Emléktárgyat adományozott:
Karamánné dr. habil. Pakai Annamáriának, dr. Kovács György ny. ezredesnek, Horváth György ny. hőr. fő-törzssőrmesternek, Dani Attilának és Kocsis Zsigmondnének.

Miniszteri **elismerő oklevelet** adományozott:
Csóka Tamásnének, Félegyházi Bélának és Horváth Bélánének.

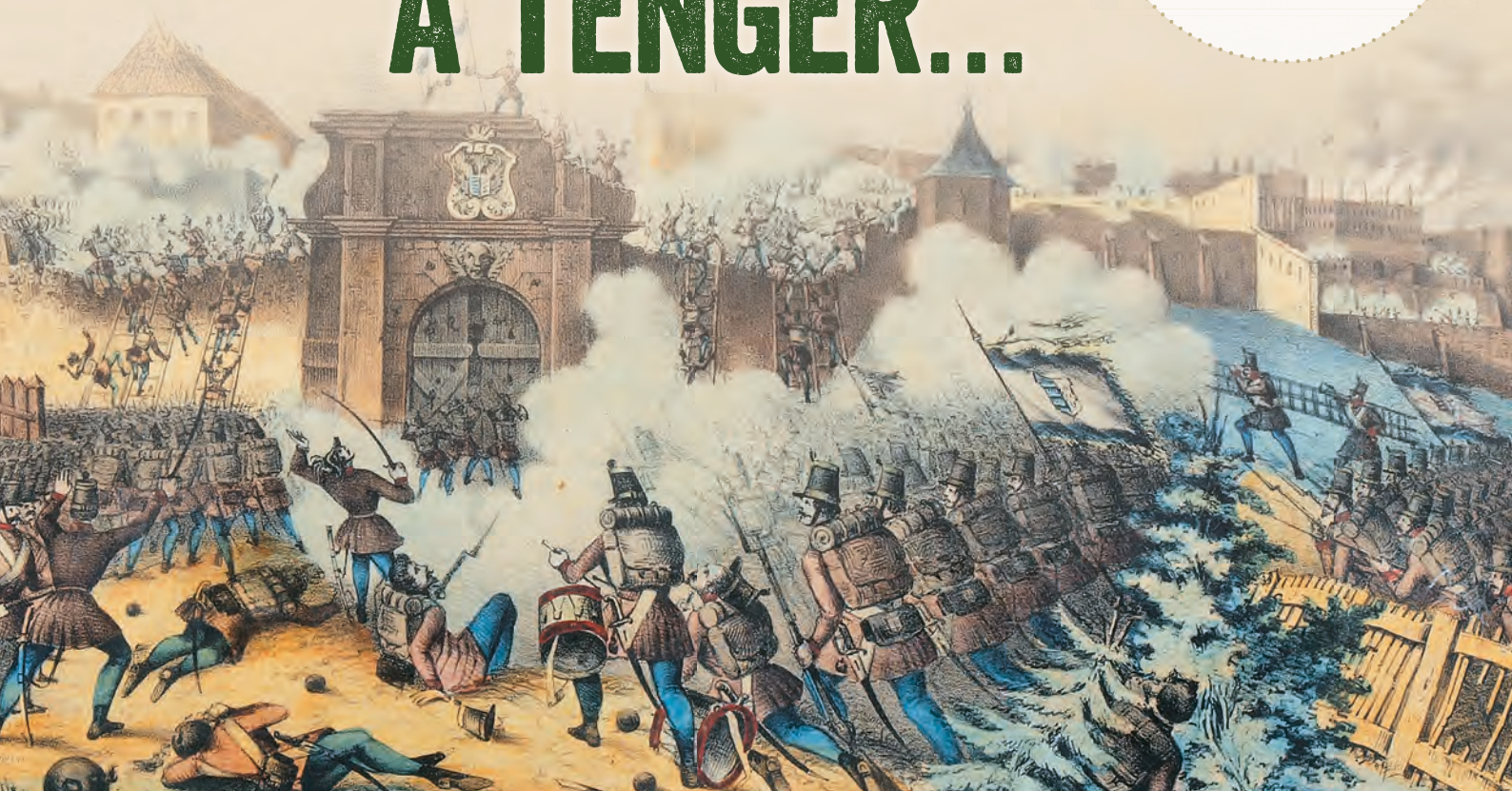
A Honvéd Vezérkar főnöke a honvédelem ügye és a nyugállományú katonák érdekében huzamos időn át végzett kiemelkedő munkája elismeréseként, figyelembe véve a társadalmi szervezet előterjesztését, nemzeti ünnepünk, március 15-e alkalmából:

Emléktárgyat adományozott:
Kozsik János ny. ezredesnek, Talpas István ny. alezredesnek, Csákiné Tóth Ilona ny. törzsszázlósnak, Svihura László ny. törzsszázlósnak és Sinka Imre ny. zászlósnak.

Gratulálunk az elismerésben részesítetteknek!

„FÖLTÁMADOTT A TENGER...”

175
éves a Magyar
Honvédség

Még az igen dicsőséges múltból is kitűnik az 1848–49-es szabadságharc, ami nemzeti mitológiánk része lett. Nem ok nélkül. Egy, jóformán a semmiből támadt hadsereg, rosszul felszerelve, egy nála erősebb, önhitt, minden irányból támadó ellenséget vert meg. A győzelmi sorozatra Buda május 21-én történő bevétele tette fel a koronát, amely 1992 óta a magyar honvédelem napja, ezzel együtt a Magyar Honvédség legfőbb ünnepe.

A kiindulási alapot a híres „Mit kíván a magyar nemzet?” 12 pontjából ötödikként megfogalmazott „Nemzeti őrsereg” jelentette. Amikor a forradalom napjaira gondolunk, ragyogó és fennkölt képek jutnak eszünkbe. Nemes vonású, bölcs államférfiak a pozsonyi országgyűlésben, fiatal, heves forradalmárok Pesten. Lángoló szónoklatok, szavalatok, lelkes tömeg képei villannak. Akkor, 1848 tavaszán még úgy tűnt, hogy Magyarország polgári átalakítása békés hivatali munka lesz, mely főként politikusokra hárul. Batthyány gróf és miniszterei az áprilisi törvények alapján el is kezdték Magyarország alkotmányos útra terelését, ami elképzelésük szerint új távlatokat adott az országnak.

A békés átalakulás helyett a császári udvar más utat szabott történelmünknek. Az udvari politika irányítói

valójában csak időt nyerő kényszerlépésnek tekintették az alkotmány megadását, egy áldozatnak, hogy a birodalom fennmaradjon. Bécs biztatásával és támogatásával a nemzetiségi mozgalmak már 1848 tavaszán fegyveres fellépésekbe torkolltak a magyarok ellen, különösen a Délvidéken, megfélemezésükre katonai erő kellett. Az önálló haderő alapját képező, elsőként felálló nemzetőrség lelkes milicistái azonban nem voltak alkalmasak az igazi hadviselésre. A megoldást csak egy önkéntesekből álló, reguláris hadsereg oldhatta meg, ennek megfelelően 1848. május 16-án megkezdték egy 10 000 főből álló, 10 zászlóaljra tagozódó „rendes” nemzetőrsereg toborzását. Ezen alakulatok elnevezése nemsokára egy új szóval történt – ez volt a „honvéd”. Legenda született.

Nem kellett sokat várni az új hadsereg tűzkeresztségére. A politikai konfliktus gyorsan éleződött a bécsi és a magyar kormány között, melyet a végsőig fokozott Josip Jellačić altábornagy, horvát bán magatartása. A még márciusban kinevezett új bán – egyben a horvátországi császári-királyi csapatok főparancsnoka – nem volt hajlandó elfogadni a magyar kormány legitimitását, és nyílt ellenséges politikát folytatott annak ellenében. Az ellenségeskedésben a horvát bán a bécsi udvar alig titkolt politikai és katonai támogatását élvezte, ami odáig fajult, hogy 1848. szeptember 11-én Jellačić császári zászlók alatt átkelt csapataival a Dráván.

A kormány utasította Móga János altábornagyot, hogy vegye fel a harcot a Pest-Buda felé vonuló bánnal. A két sereg Pákozdnál találkozott, és Jellačić

teljes vereséget szenvedett a fiatal honvédseregtől. Legyőzésével nem csak a csataterén történt döntő fordulat – az 1848–1849-es forradalom a küzdelem vállalásával szabadságharcra szelődött.

Bécsben október 6-án újabb forradalom tört ki, majd ennek könyörtelen leverése után világossá vált, hogy az udvar nem fog engedni a változásoknak. Ezt igazolta az is, hogy az erélytelen I. Ferdinándot december 2-án lemondatták unokaöccse, I. Ferenc József javára, aki az abszolút monarchia híve volt. Az ifjú császár a bécsi forradalom elfojtóját, Ferdinand zu Windisch-Grätz herceget tábornagyként és főparancsnokként ezek után hadsereggel Magyarország ellen küldte.

1848–49 fordulóján Magyarország katonai helyzete már teljesen reménytelennek tűnt, Erdélyt Anton Puchner tábornok támogatásával a román felkelők dúlták, délen a Ferdinand Mayerhofer von Grünbühl ezredes vezette szerb erők jelentettek veszélyt, nyugatról pedig erős hadsereg nyomult be Windisch-Grätz herceg vezetésével.

Windisch-Grätz téli támadása sikerrel járt. A vele szemben álló feladott hadsereg egészen Budáig vonult vissza előre, s e hátrálás közben kezdődött egy Görgei Artúr nevű fiatal katona nagyra ívelő pályája, aki ekkor, harmincéves fejjel tizenhatezer embert vezetett a visszavonulás keserves útján. A kormány Debrecenbe menekült, Görgei kényszerből feladta Budát, s északra vonult a bányavárosokba. Görgei vaskézrel fogta katonáit, konok céltudatossággal haladt kelet felé, majd a legendává vált branyiszkói áttörés után kijutott az Alföldre. Görgei egy összekovácsolt, tapasztalt, őt bárhova követő sereggel tért vissza a hegyekből.

Erdélyben a lengyel függetlenségi háborúk zseniális hadvezére, Bem József altábornagy mesteri hadműveletek sorával stabilizálta a helyzetet, majd kora tavaszra gyakorlatilag kiűzte a császári csapatokat Erdély területéről. Ugyanerre az időre a Délvidéken Perczel Mór vezérőrnagy elfoglalta a szerb erők fő erősségét, Szenttamást, viszonylagos békét teremtve a déli határnál.

A harcok alatt a kormány hatalmas erőfeszítéssel, a haderő feltöltésével és a hadiipar felállításával megteremtette a háború folytatásának hátterét. A harcok egyúttal kitermelték azt a tisztikart, amely képes volt vezetni ezt a fiatal, lelkes, de gyengén felszerelt és jobbára tapasztalatlan sereget.

Azt, hogy a honvédsereg valójában mire képes, a tavaszi hadjárat mutatta meg, melyben Görgei tábornok fővezérlete alatt az isaszegi, váci, nagysallói és komáromi csatákban súlyos vereséget mért a császári csapatokra. A győzelmi sorozat Buda május 21-ei bevételével ért a csúcspontjára.

A sors keserű ironiája, hogy ezen a napon, amikor már mindenki joggal egy politikai megoldást kicsikaró katonai győzelmet remélt, I. Ferenc József I. Miklós cár segítségét kérte és kapta meg a magyar szabadságharc leverésére. A katonai erőviszonyok ezzel teljesen megváltoztak. A cár mintegy 192 000 katonát küldött, ami a 175 000 főnyi osztrák erővel egyesülve több mint kétszeres túlerőt jelentett a 173 000 főnyi honvédsereggel szemben.

A védekező háborúban Görgei tisztikarával együtt újból megcsillogtatta tehetségét. A nála jóval erősebb seregek között mozgott Komáromtól a Temesköz felé, folyamatosan kicsúszva azok szorításából. Azonban Világosnál már nem segíthetett a talentum. A józan ész és a hadviselés szigorú törvényei csak egyetlen lehetőséget hagytak, a fegyverletételt. A forradalom és szabadságharc rövid időszaka alatt a magyar nép legjobb harci hagyományai éledtek újra, a honvédek és tisztjeik halált megvető bátorságról, kitartásról és lelkesedésről tettek tanúságot.

A dicsőséges harcokat keserű vég zárta le. A porig alázott Habsburg Birodalom vezetői elégtételt akartak, így a magyar szabadságharc katonai és politikai vezetői hadbíróságok elé kerültek, és azok sorban gyártották az ítéleteket. Ez a bosszúszomj számos életet kioltott, de egyben igazi nemzeti mítoszt is teremtett! Így lettek történelmünk kétségkívül leghíresebb mártírjai és vonultak a magyar hősök panteonjába az aradi tizenhármak, valamint a Budán kivégzett Batthyány Lajos miniszterelnök.

A budai Várban, a Dísz téren álló elesett honvédek emlékművének felirata a '48-as honvédsereg egészére is igaz: „Harcuk az igazak harca volt; győzelmük a nemzet diadala.”

Tóll László
ezredes

OBSITOS

IV. évfolyam 1. szám, 2023/1.

A Honvéd Vezérkar negyedévente megjelenő kiadványa honvédségi nyugállományúaknak és nyugdíjasoknak

SZERKESZTŐBIZOTTSÁG

ELNÖK (FŐSZERKESZTŐ):

Dr. Keszthelyi Gyula
ny. dandártábornok

TAGOK:

Büki Péter ny. alezredes
Feith László
Schmidt Petra
Sörös István ny. ezredes
Tóth Lajos László ny. törzsszázlós
Vilner Péter ny. ezredes

Az Obsitos kiadásában és terjesztésében közreműködik a HM Zrínyi Térképészeti és Kommunikációs Szolgáltató Közhasznú Nonprofit Kft.

FELELŐS VEZETŐ:

Kulcsár Gábor ügyvezető

A ZRÍNYI KIADÓ VEZETŐJE:

Dr. Isaszegi János ny. vezérőrnagy

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Kiss Zoltán ny. alezredes

OLVASÓSZERKESZTŐ:

Havasi Máté

KÉZIRAT-ELŐKÉSZÍTŐ:

Apagyiné Gáspár Jolán

KORREKTOR:

ESZES BOLDIZSÁR

TÖRDELÉS, KÉPFELDOLGOZÁS:

Kiss Fanni Flóra, Petrezselyem Kitti

TIPOGRÁFIAI TERV,

MŰSZAKI SZERKESZTÉS:

Eisrichné Schubert Andrea

A ZRÍNYI KIADÓ

ÉS A SZERKESZTŐSÉG CÍME:

1024 Budapest, Szilágyi Erzsébet fasor
7–9.

kiado@hmzrinyi.hu

NYOMDAI KIVITELEZÉS:

HM Zrínyi Térképészeti és
Kommunikációs Szolgáltató
Közhasznú Nonprofit Kft.
Kreatív Tervező és Sokszorosító Osztály

FELELŐS VEZETŐ:

Pásztor Zoltán

CÍMLAPFOTÓ:

Kormány Gábor

ÚJ ENERGIÁK AZ OBSITOS PROGRAMBAN

Nyugállományú katonák és honvédségi nyugdíjasok fóruma

Az Obsitos Programot bemutató országjárás kezdőrendezvényére került sor február 24-én Budapesten a Stefánia Palota – Honvéd Kulturális Központ színháztermében. A nyugállományú katonák és honvédségi nyugdíjasok részvételével megtartott találkozón Szalay-Bobrovniczky Kristóf honvédelmi miniszter is előadást tartott, majd válaszolt a résztvevők kérdéseire.

A haderő megújítása közös feladat

„Az elmúlt nyolc-kilenc hónapban, amióta miniszterelnök úr azzal bízott meg, hogy a haza fegyveres védelmének civil szempontú irányítását átvegyem, jó néhány döntést, kormányzati elhatározást láthattak. Így azt hiszem, érzékelik, hogy milyen irányba indult el a haderő ennek a generációnak a kezében, amelyet vezérkari főnök úr és jómagam fémjelzünk, de nagyon sokak munkájából és szolgálatából áll. A küldetést, a feladatot önöktől vettük át: önök olyan magyar

Gulyás Andrea, a Civilút Alapítvány képviselője honvédségi társadalmi szervezetek vezetőivel

Szalay-Bobrovniczky Kristóf és Nyitrai Zsolt ismerkedik az új hátizsákkal és annak tartalmával

hazafiak, akik az egész életüket a honvédelem és a haderőfejlesztés terén töltötték” – ezekkel a szavakkal köszöntötte Szalay-Bobrovniczky Kristóf a nyugállományú-fórum résztvevőit.

Előadásában a honvédelmi miniszter méltatta a nyugállományú honvédelmi dolgozók szolgálatát, részletes tájékoztatást adott azokról a prioritásokról, amelyek mentén honvédelmi miniszterként – a tárca tevékenységét koordinálva és a Honvéd Vezérkarral együttműködve – végzi munkáját, majd bemutatta, hogy miként illeszkedik a magyar modell a nemzetközi kontextusba.

Magyarország a béke pártján áll

Az egy évvel ezelőtt kitört orosz-ukrán háború kapcsán az elhúzódó harcok veszélyeiről beszélt, hangsúlyozva, hogy az ukrán független állam elleni orosz agresszióból kinőtt konfliktus egy „20. századi típusú borzalmakat felsorakoztató, az első és második világháború katonai műveleteire emlékeztető, nagyszámú civil áldozattal járó és felbecsülhetetlen mértékű anyagi javakban megmutatkozó pusztulást okozó háborút” eredményezett. A tárcavezető arról is beszélt, hogy a háború kimenetele bizonytalan, és magas az eskaláció veszélye. „Ebben a háborúban Magyarország a béke pártján áll” – ismételte el a magyar kormány álláspontját.

A Honvédelmi és Haderőfejlesztési Program célja egy olyan nemzeti

haderő létrehozása, amely garantáltan ellen tud állni bármilyen kívülről érkező támadásnak – szükség esetén NATO-segítséggel. A teljes katonai-harcászati eszközpark megújulásával egy modern, high-tech, digitális, NATO-kompatibilis közrendszerrel és bizonyos esetekben azok teljes gyártóbázisával bővül a haderő, amelynek szárazföldi és légiereje számottevő képességnövekedésen megy keresztül. A tárcavezető hangsúlyozta: a jelenlegi beszerzések húsz-harminc év múltán is megállják majd a helyüket.

A személyi állománnyal kapcsolatos intézkedésekről szólva a miniszter aláírta: az átalakítás hosszú és szisztematikusan építkező folyamat, amelynek tulajdonképpen célja, hogy az új energiák és új kihívások jegyében minél több magyar fiatal válassza a honvédelmi életpályát.

Új kihívások – felgyorsuló fejlesztések

Az eddigi hadszínterek – a föld, a víz és a levegő – rohamos gyorsasággal egészültek ki a kiber- és űrtérrel, Magyarországnak pedig egyensúlyt kell találnia az eltérő védelmi alapvetéssel rendelkező stratégiák között.

A magyar kormány a Honvédelmi és Haderőfejlesztési Program során, a fejlesztések felgyorsításával a térség egyik meghatározó haderejét kívánja felépíteni. Fontos az egyéni harcászati eszközök beszerzésének folytatása, a kiberképesség növelése, továbbá a logisztikai rendszer megújítása oly mó-

don, hogy minél több végrehajtóra és minél kevesebb adminisztratív dolgozóra legyen szükség. Az új haditechnikai eszközök alkalmazása miatt indokolt a kultúraváltás, továbbá a kiképzés fejlesztése.

Fórum a haza védelmének kérdéseiről

Az esemény zárásaként Szalay-Bobrovniczky Kristóf a részt vevő nyugállományú katonák és honvédségi nyugdíjasok kérdéseire válaszolt. A honvédelmi miniszter leszögezte: Magyarország nemzeti érdeke, hogy kimaradjon a háborúból. Hangsúlyozta, hogy a magyar kormány szerint a NATO-nak nincsen katonai szerepe az orosz-ukrán konfliktusban, és el kell kerülnie minden eskalációs lépést. „Mi a védelmi szövetség elkötelezett és megbecsült, erőnkön felül teljesítő tagjai vagyunk, de nem kell nekünk a NATO más tagállamainak akcióihoz semmilyen módon csatlakozni” – tette hozzá.

A Bajtársi Egyesületek Országos Szövetsége (BEOSZ), a Magyar Tartalékosok Szövetsége (Matasz), az MH Budapesti Nyugállományúak Klubja és a Civilút Alapítvány által szervezett esemény zárásakor minden résztvevő egy-egy, erre az alkalomra készült, új típusú hátizsákot vehetett át. A találkozon részt vett Nyitrai Zsolt kiemelt társadalompolitikai ügyekért felelős miniszterelnöki biztos, a miniszterelnök főtanácsadója, Hazuga Károly nyugállományú altábornagy, a BEOSZ elnöke, dr. Keszthelyi Gyula nyugállományú dandártábornok, az MH Budapesti Nyugállományúak Klubja elnöke, valamint Széles Ernő nyugállományú dandártábornok, a Matasz elnöke is.

Navarrai Mészáros Márton

DR. BÖRÖNDI GÁBOR ALTÁBORNAGY A HONVÉD VEZÉRKAR ÚJ FŐNÖKE

Novák Katalin köztársasági elnök – Szalay-Bobrovniczky Kristóf honvédelmi miniszter előterjesztésére – 2023. május 4-ei hatállyal, öt év időtartamra a Honvéd Vezérkar főnöke beosztásba nevezte ki dr. Böröndi Gábor altábornagyot.

Böröndi altábornagy – aki az elmúlt években a Magyar Honvédség Katonai Képviselő Hivatalát vezette Brüsszelben – a kinevezése kapcsán úgy fogalmazott: most, amikor a határaink mellett háború dúl, a katonai hivatás új értelmet nyer. Meg kell tölteni tartalommal, mentálisan meg kell újítani a Magyar Honvédséget, és egy ütőképes, elkötelezett haderőt kell létrehozni, amely NATO-kötelékben is képes tevékenykedni és működni. Az altábornagy kiemelte: a Magyar Honvédség nemzeti hadsereg, amely felkészített, kikép-

zett, felszerelt tagja a NATO-nak. Hozzátette: a cél az, hogy a magyar katonai hagyományokon alapuló, erős, hadműveleti és stratégiai szinten befolyásolni képes haderőt hozzanak létre. A tábornok elmondta: katonai pályája során megértette, hogy a kiképzés, felkészítés nélkül a legjobb technika sem működik. Szólt arról is, hogy a Magyar Honvédséget vezetni megtisztelő, ugyanakkor óriási felelősség. „Ez egy csapatmunka, a katonák, beosztott parancsnokok támogatása, hitvallása, elkötelezettsége nélkül nem lehetséges” – fogalmazott.

**Dr. Böröndi Gábor
altábornagy**

„Ha átmegy a Gripen a falu fölött, az a szabadság hangja. Ha a Leopard lő éjszaka Szomódon, az a szabadság hangja, az a magyar szabadság hangja.

Hölgyem, uram, mi önt szolgáljuk! Mi hazafiak vagyunk! Becsüljön meg minket! A becsület, az egyenruha tisztelete, a másik tisztelete a legfontosabb számunkra – ha nincsenek erkölcsi, etikai értékeink, akkor semmik vagyunk. De mi nem ezek vagyunk! Mi ennél többek vagyunk! Ismerem önöket, ismerlek benneteket. Meg fogjuk csinálni! Fájni fog. Ez a változás, ez több mint fájdalmas lesz. Vér, könny, sírás, veríték, fájdalom. Ez lesz a sikerhez vezető út...” (dr. Böröndi Gábor altábornagy, 2023. 05. 05.)

Dr. Böröndi Gábor altábornagy fontos feladatának nevezte a katonák harci kiképzését, a stratégiai felderítést és azt is, hogy a magyar katonai oktatásba visszahozzák a nukleáris elrettentést. Hozzátette: mindezek mellett olyan logisztikát kell szervezni, amely képes ellátni a harcoló csapatokat. Kiemelte azt is: hiszi és vallja, hogy a misszió az a gyakorlóterep, ahol meg tudják mérni, hol tartanak a katonák felkészítésében.

Az altábornagy hangsúlyozta: kiemelten fontos az önkéntes területvédelmi tartalékos rendszer, és a feladatának tartja, hogy ezeket az erőket kiképezzék a közelükben lévő stratégiai pontok megőrzésére, az ellenség lo-

gisztikai vonalainak elvágására. Itt van lehetőség a „szittya, rugalmas szervezetű megközelítésre”, mert ezzel rugalmas egységet kapunk elkötelezett hazafiakkal, akik ott élnek, saját településüket akarják megvédeni – mondta. Szólt arról is: a bemutatók, gyakorlatok távol állnak a valóságos háborútól, arra jönek, hogy megmutassák, milyen új képességei vannak a hadseregnek; mivel egy háborús helyzetben döntő szerepe van a logisztikának, erre kiemelt figyelmet fog fordítani.

„Ez a változás, ez több mint fájdalmas lesz. Vér, könny, sírás, veríték, fájdalom. Ez lesz a sikerhez vezető út. De egyet ígérhetek önöknek: ott leszek végig önökkel és vezetem önöket, vállalom a felelősséget, és a végén nyerni fogunk! Ha az élére álltok, odarakjátok magatokat, a fegyver súlyba megy és tudjátok, hogy mi a cél. Én a célt megmondom, ti meg vigyétek sikerre ezt a hadsereget! Ez a hadsereg megérdemli. Ez a Magyarország megérdemli, hogy ütőképes hadserege legyen...” (dr. Böröndi Gábor altábornagy, 2023. 05. 05.)

Böröndi Gábor 1992-ben végzett a Kossuth Lajos Katonai Főiskola gépesített lövész szakán. Katonai pályafutását Lentiben, az MH Botyán János Gépesített Lövészdandár-

nál kezdte, majd Székesfehérváron, a 4. Gépesített Hadtestparancsnokságon szolgált. 1999 és 2006 között a Honvédelmi Minisztériumban töltött be különböző beosztásokat, majd Debrecenbe, az MH Bocskai István Lövészdandárhoz került parancsnokhelyettesnek. 2009-ben lett az alakulat parancsnoka. 2013–2017 között az MH Összhaderőnemi Parancsnokság szárazföldi haderőnem főnökeként szolgált. 2018-ban nevezték ki a Honvéd Vezérkar Hadművelési Csoportfőnökség csoportfőnökének, majd 2019. január 1-jétől a Magyar Honvédség parancsnokának helyettese volt. Négy békefenntartó missziót teljesített, szolgált Cipruson, Bosznia-Hercegovinában, illetve kétszer Afganisztánban.

Szűcs László

TÖRTÉNELMI LÉPTÉKŰ HADERŐFEJLESZTÉS

Beszélgetés dr. Klacsmann Dávid
helyettes államtitkárral

Dr. Klacsmann Dávid védelmi iparért és védelmi beszerzésekért felelős helyettes államtitkár az Obsitosnak adott interjújában elmondta: amikor 2022 novemberében elfogadta Szalay-Bobrovniczky Kristóf honvédelmi miniszter felkérését, elsődlegesen a terület fejlesztése vonzotta, és örömmel tölti el, hogy bekapcsolódhat a magyar haderő történelmi léptékű, mérföldkőnek számító fejlesztésébe. A jogászszakmai múlttal rendelkező szakpolitikus arról is beszélt, hogy a védelmi ipar megújítása és a védelmi beszerzések új lendületet vettek az utóbbi években, másrészt az orosz-ukrán háború is hozott értékes tapasztalatokat.

Három hónap telt el azóta, hogy Orbán Viktor kormányfő a honvédelmi tárca védelmi iparért és védelmi beszerzésekért felelős helyettes államtitkárának nevezte ki. Melyek voltak azok a legégetőbb kérdések és problémakörök, amelyeknek orvosolására Szalay-Bobrovniczky Kristóf honvédelmi miniszter felkérte?

– A Honvédelmi Minisztérium egy komoly szervezeti átalakuláson ment keresztül, amelynek következtében a korábbiakban több szervezetnél futó feladatok a továbbiakban egy kézben, a honvédelmi miniszter úr kezében összpontosulnak. Ezzel az a történelmi haderőfejlesztés, amely a határaink közelében zajló háború miatt minden eddiginél fontosabb területté vált, mérföldkőhöz érkezett. Az új struktúra új embereket, új megközelítést kívánt. Miniszter úr ennek a szervezeti átalaku-

lásnak a vezetésére kért fel a védelmi beszerzések és a védelmiipar-fejlesztés területén. A terület érdekelt és vonzott. Feladatom az is, hogy a stratégiai hadiipari partnereinkkel meglévő megállapodásainkat magasabb szintre emeljem, illetve a haderőnk modernizálása érdekében új együttműködési irányokat alakítsak ki.

Melyek a sarokpontjai a védelmi ipar kiépítésének és a védelmi beszerzéseknek?

– A védelmi ipar területén zajló fejlesztés, illetve a védelmi beszerzések új lendületet vettek az utóbbi években, másrészt az ukrain háború miatt számos olyan új tapasztalat került a látókörmünkbe, amelyet hasznosítani tudunk. Az első és egyik legfontosabb szempont az ellátásbiztonság és a hazai védelmi ipar kapacitásának növelése. Ennek része az is, hogy lerövidítsük

az ellátási láncokat, mert mint ahogyan a koronavírus-járvány is mutatta, a hosszú beszállítói láncok könnyen elakadnak. Mindemellett szeretnénk, ha a védelmi ipar egy olyan jelentős hozzáadott értékű iparágként működne, amely egyrészt gazdasági növekedésünknek is hajtóereje, másrészt képes minél nagyobb szakképzett munkaerőt foglalkoztatni. A védelmi ipar bizonyos rokonterületein – például a járműgyártásban – már sok pozitív tapasztalatunk van, amelyek modellként tudnak szolgálni egy ilyen típusú, nagy hozzáadott értékű védelmi ipar kiépítésében.

Munkáját alapvetően nem sajtónyilvánosság előtt végzi, ennek ellenére tudható, hogy rendszeresen részt vesz gazdaságdiplomáciai tárgyalásokon és katonai kiképzéseken, gyakorlatokon.

– Valóban, törekszem arra, hogy lehetőség szerint minél több honvédelmi, katonai rendezvényen részt vegyek, alakulatot meglátogassak. Nagyon fontosnak érzem, hogy személyes tapasztalatokat szerezzek a napi működésről, a katonák hétköznapijait meghatározó kérdésekről. Mindemellett a nemzetközi kapcsolattartás is a munka része, hiszen a jelentős hadiipari technológiai partnereink olyan külföldi országok, amelyek nagy tapasztalattal rendelkeznek a területen, így segítséget tudnak nyújtani hadiiparunk modernizációjában. Nagyon megtisztelő, hogy munkámmal segíthetem a magyar haderő modernizációjának történelmi feladatát.

Egyre több hírt olvashatunk a hazai hadiipar háza tájáról, élénkülő nemzetközi hadiipari kapcsolatainkról.

– Magyarország jelentős hadiiparral rendelkezik, amely a rendszerváltást követően nem kapott megfelelő figyelmet. Napjainkban a hazai hadiipari termelés, sőt kutatás-fejlesztés ismét a gazdaság fontos tartópillérévé válhat. Stratégiai törekvésünk, hogy az eszközök vagy képességek beszerzése minél nagyobb arányban történjék itthonról. Mindemellett ahhoz, hogy a legkorszerűbb eszközeink legyenek, és ilyen módon tudjunk erős, ütőképes, az országot megvédeni képes haderőt építeni, megkerülhetetlen a jelentős hadiiparral rendelkező államokra támaszkodni. A légierő tekintetében alapvetően francia, német és svéd, a szárazföldi erők esetében német és török beszállító partnereink vannak. Folyamatosan kutatjuk és mérlegeljük a lehetőségeket. Ugyanakkor a hazai védelmi ipar már most is jelentős képességekkel rendelkezik. Mindent megteszünk annak érdekében, hogy a régió éllovasai váljunk e tekintetben.

A fegyverek, felderítőeszközök és irányítási rendszerek napról napra fejlettebbek, modernebbek és egyre inkább high-tech jellegűek. Miként lehet felvenni a lépést a rohamléptű technikai fejlődéssel?

– Egyrésztől számítunk a hazai innovációs képességekre. Dolgozunk azon, hogy a hadiipari és a hazai civil ipari kutatás-fejlesztési kapacitások összehangolásával és magasabb szintre emelésével a legkorszerűbb technológiákat tudjuk ezen a területen alkalmazni. Másrészt számítunk stratégiai partnerországainkra, köztük például

Izraelre, amelyek kifejezték együttműködési készségüket abban, hogy a magyar haderő modernizálását a legújabb technológiákkal, haditechnikai eszközökkel segítik. Megalakult a Védelmi Innovációs Kutatóintézet (VIKI) Nonprofit Zrt., melynek feladata a kettős hasznosítású, azaz a polgári és katonai célra egyaránt alkalmazható technológiák feltérképezése és azok védelmi célú hasznosításának támogatása. Szándékunk, hogy egy 21. századi, high-tech haderőt hozzunk létre, napjainkban ugyanis csak a kor kihívásainak megfelelő felszereltségű és felfogású haderő képes kellő elrettentő erőt képviselni, egyúttal megfelelni nemzetközi szövetségi feladatainak is.

Mit vár a védelmi tárca a magyar haderőfejlesztés 2023-as évétől?

– Az új, tehát felülvizsgált hosszú távú haderőfejlesztési terv orientációs pontként fog szolgálni a további munkában. Ezen túlmenően azt is látni kell, hogy a haderőfejlesztés a haditechnika mellett a személyi állományon múlik. Fontos, hogy legyenek katonáink, ezért minden tőlünk telhetőt megteszünk az állomány bővítése érdekében. Egy egész évben tartó, változó intenzitású, változó médiaeszközöket használó kampányt indítottunk a közelmúltban, amely alapvetően arra a három gondolatra épül, hogy a Magyar Honvédség egy bátor, high-tech és hazafias közösséget biztosító magyar haderő. Szeretnénk lelkes, a haditechnika iránt érdeklődő és a hazájukat szerető fiatalokat bevonni erre a területre. Emellett a tartalékos állomány fejlesztése is

célunk, mert csak így tudunk egy olyan erős és ütőképes haderőt fejleszteni, amely nemcsak a legmodernebb eszközökkel rendelkezik, de létszámában, képzettségében is biztosítani tudja országunk védelmét.

Elismert jogászként érkezett a tárcához. Miként tudja kamatoztatni a korábbi praxisában elsajátított-fejlesztett képességeit?

– Valóban, hosszú időn keresztül dolgoztam jogi tanácsadóként nemzetközi ügyvédi irodáknál. Jellemzően olyan nagyvállalatoknak, illetve kormányzati projekteken dolgoztam, amelyek technológiai nagyberuházásokhoz kapcsolódtak. Ezek a beruházások sok tekintetben hasonlóak a hadiipari fejlesztésekhez, mivel komplex csomagként működnek, a nagy értékű berendezések szállítása mellett infrastruktúra-fejlesztést és komoly szakképzett személyzetet igényelnek. A munkámat mindig csapatban végeztem, így számomra a csapat adja azt az erőt, amire támaszkodok.

Úgy tudjuk, szeret lovagolni.

– Tizenévesként több szakágban is lovagoltam versenyszerűen. Most ritkábban jut rá idő, de valóban nagyon szeretem a lovakat és a természet közeledését. Egyébként is természetbarát ember vagyok, néhány évvel ezelőtt egy régi baráti társasággal bejártam az Országos Kéktúra útvonalának nagy részét, ennek során hazánk rengeteg gyönyörű szegletét ismertem meg.

Navarrai Mészáros Márton

EMELKEDŐ LÉGIERŐ – MEGÚJULÁS A TRADÍCIÓK MENTÉN

Dr. Koller József dandártábornok érezhetően tele van lendülettel és lelkesedéssel. A szolnoki helikopterbázis korábbi parancsnoka tavaly november elseje óta vezeti megbízott parancsnokként a Magyar Honvédség Légierő Parancsnokságát. A tábornokot hallgatva nem lehet kétségünk afelől, hogy a Honvédelmi és Haderőfejlesztési Program során megalakított új szervezet vezetésével valódi megújuláson megy keresztül a magyar légierő.

Jelentős változás a Magyar Honvédség életében az MH Légierő Parancsnokság újbóli megalakítása. Milyen méreget lehet vonni a november 1. óta eltelt időszakkal kapcsolatban?

– A szervezeti változásokra azért volt szükség, mert bebizonyosodott, hogy a vezérkar, alatta a parancsnokságokkal, az a kompakt szervezet, ami a legjobban működik a vezetés, a bürokrácia, a folyamatosság és a szakmaiság szempontjából egyaránt. Ez így most tökéletes. Sikerélményem van, mert nagyon sok kiváló szakembert sikerült megnyernem, akikkel el tudtuk indítani a munkát tavaly novemberben.

A parancsnokság székhelye Veszprém-ben van, az alakulatok viszont különböző helyőrségekben. Ez mennyire nehezíti a munkát?

– Miközben minden újra nyitottak vagyunk, azért figyelünk a tradíciókra is. A légierő parancsnokság épülete hagyományosan Veszprém-ben van,

a Szikla mellett, mi is ezt a történelmi helyet választottuk központként, de az eredményes együttműködés érdekében van további két telephelyünk, Szolnokon és Budapesten.

Nemrég indult a Magyar Honvédség egyéves toborzókampánya. Ezzel párhuzamosan a fiatalítás deklarált cél, gondolom, a honi pilótaképzés megújulása a légierőnél segíti a fiatalítási folyamatot.

– Egy pilótát nem lehet hétfőről keddre előteremteni. Kell négy-öt év, amíg egy „vékony” pilótából tapasztalt pilóta válik. A Nemzeti Közszerződési Egyetem és a szolnoki bázis közreműködésével 2018-ban indult állami légijármű-vezető képzést azóta sok irányból továbbfejlesztettük. Kana-dán kívül már küldünk képzésre pilótát az Egyesült Államokba is, ahol katonáink részt vesznek merev szárnyú képzésben. Ez év szeptemberében indítjuk útba a helikoptereseink egy részét Amerikába, valamint tárgyalások folynak Olaszországgal is. Eköz-

ben jól halad a honi képzés is. Az első évfolyam a H145-ös helikopterekkel bizonyította, hogy kiváló pilótákat tudunk képezni. A légierő sikeresnek bizonyult a toborzás területén is. Az elmúlt években sok pilótát, repülő-műszakist és repülésirányítót sikerült bevonnunk, közel negyven hallgató ül most is a Nemzeti Közszerződési Egyetemen, akik pilóták szeretnének lenni.

Az utóbbi évek biztonságpolitikai kihívásai, a jelenlegi háborús helyzet szakmailag milyen változásokat hoznak a légierőnél?

– A pilótaképzés esetében inkább egy évtizedek óta zajló folyamatról beszélünk. Folyamatosan figyeljük azt, hogy a NATO különböző országaiban milyen eljárásokkal, „step-by-step” módszerekkel oktatják a fiatalokat ahhoz, hogy végül egyforma kimeneti szinttel rendelkezzen egy olasz, spanyol, francia, német vagy magyar pilóta. A hadművelleti területen pedig egyszerűen naprakésznek

kell lennünk. Egy valós konfliktus, háború hozhat olyan tanulságokat, amiket békés helyzetben nem vonhatunk le, s ezt a tudást azonnal be kell dolgoznunk a mindennapi életünkbe, felkészülésünkbe, és ezt meg is tesszük.

A haderőfejlesztés során beszerezett vagy már megrendelt modern technológia szintén vonzerő.

– Igen, s nemcsak az új, hanem a meglévő állomány számára egyaránt. Érdemes röviden áttekinteni a légierőnél történt fejlesztéseket. A győri légvédelmi rakétásokhoz az idén érkezik az új légvédelmi rakétarendszer, a NASAMS – a SAMOC irányítórendszerrel, ami már megjött. A Mistral rakéták már egy ideje rendelkezésünkre állnak. Rengeteg hazai és NATO-fejlesztés van folyamatban Pápán. A futópályát szeretnénk 3000 méter hosszúra növelni, hogy igazán nagy testű gépek is tudjanak majd le- és felszállni. Pápa azért is fontos, mert a legtöbb gyakorlatot ott tervezzük. Veszprémben új vezetési rendszer bevezetése van folyamatban. Kecskeméten a Gripenek az MS20-as szoftvercsomaggal új képességeket kapnak, mellyel szinte új generációs géppé válnak, egy 4+-ossá, hogy így fogalmazzak. A szállítórepülő-kapacitásunkat az An-26-osok után ugrásszerűen megemeltük, erre óriási szükségünk volt. Akik jártak külföldi misszióban és vártak más nemzet gépére, azok tudják, hogy mennyire jó, hogy saját gépünk van, és a katonáinkat akkor és oda visszük, amikor és ahová akarjuk. A törökországi földrengésnél is tapasztalhattuk az előnyeit. A pilótáink másfél órán belül készen álltak arra, hogy elinduljanak és kivigyék a segélyszállítmányt, a mentőszemélyzetet, nagyon gyorsan tudtunk reagálni. S hát, rendelkezünk egy stratégiai szállítórepülőgéppel, a Falconnal. Egy igazi stratégiai transzatlanti szállító, az időjárás zónák fölötti magasságban tud repülni ez a gép. Ha ki kell menekíteni bárkit bárhol, akkor a három hajtóművével, közel hangsebesség környéki repülési sebességével ez az a gép, amivel biztosan célba lehet jutni. Nemsokára megérkezik

a megrendelt két KC-390-es, mely napjaink egyik legmodernebb szállítórepülőgépe. Egy évtizedek óta fennálló űrt fognak kitölteni a hamarosan megérkező L-39NG repülőgépek. Őszintén szólva én azért is várom ezt a high-tech színvonalú modern, kétüléses repülőgépet, mert új lehetőségeket nyithat a pilótaképzés területén Magyarország számára. Végül Szolnokot említem, a helikopterbázist, melynek néhány hónapja még én voltam a parancsnoka. Szolnokon sokrétű a kiképzés, nemcsak helikopterekkel, de merev szárnyú Zlin gépekkel is, aztán folyik ejtőernyős- és előretolt repülésirányító képzés. Nemrég avattunk fel egy új szimulátort, amit újdonságként az ejtőernyőzésben használunk. Közel 300 darab, a kor kihívásainak megfelelő új ernyőt is beszereztünk. A bázis helikopteres képességét a 20 darab H145M helikopterre és a 16 darab H225M helikopterre építi majd fel, utóbbiak az idén érkeznek. Megjegyzem, azért a korszerűsített régi technikát sem dobjuk ki. A H225M többcélú, rendkívül sokoldalú. Fel-fegyverezhető, illetve mentő-, szállító-, kiképző- és felderítőhelikopterként alkalmazható. Költséghatékony és igazán célszerű volt ez a beszerzés az Airbustól.

Az új parancsnok milyen mértékben számít a légierő korábbi állományának tapasztalatára, hogyan tervezi az együttműködést a honvédelmi és társadalmi szervezetekkel?

– A honvédségen belüli belső kommunikáció javítása érdekében már a megalakulás előtti időszakban felvettem a kapcsolatot a különböző főnökségekkel. A feladatok szétszálazásánál átbeszéltük, hogy ki, miképp képzei el azt, hogy mi lenne a mi feladatunk, mi az övék, és hogy tudunk kapcsolódni. Ezzel egy időben parancsnokként nyitottam a társadalom felé is több irányban. Sőt a volt légierő-parancsnokokat mind meghívtam hozzám, ennek mindannyian nagyon örültek. Mindenképpen építeni akarok arra a tudásra, amivel az elődeim rendelkeznek, tapasztalatra, amit megszereztek. A légierőnél igyekszünk tisztelni a hagyományainkat, de azért, ha úgy látjuk, újítunk is. Itt van például az új emblémánk, ami most még csak egy pró-baverzió rajtam. A tervezésekor azt mondtuk, hogy meg kell maradnia a turulmadárnak, mert ősi magyar jelkép. Egy kicsit legyen modernebb, tartsa a kardot, de ne is a kardot, hanem inkább a légierőtört. A két kék szín kövesse az EU és a NATO színeit. Ez az első szövés, de én már hordom.

Teszler Vendel

TRANSZFORMÁCIÓ A MAGYAR HONVÉDSÉGBEN

Történetének egyik legnagyobb és legmeghatározóbb változásán megy keresztül a megújuló Magyar Honvédség. Ennek része az MH Haderőmodernizációs és Transzformációs Parancsnokság megalakulása is. Erről beszélgettünk dr. Sticz László vezérőrnaggyal, a szervezet parancsnokával.

Mit is jelent egészen pontosan a transzformáció kifejezés?

– A transzformáció átalakítást, átváltozást jelent. A mögöttes tartalmat természetesen nem lehet egy szóval megmagyarázni, hiszen egy olyan folyamatról beszélünk, aminek számtalan összetevője van, így például a képességek kiépítése, beillesztése, modernizáció, képességfejlesztés és képességfejlesztés. Az átalakítások, fejlesztések háttérben azonban mindig van egy kiváltó ok, ami szükségessé teszi azokat. Ezek közül kiemelkedik a biztonsági környezet gyors és állandó változása, amelyre folyamatosan reagálni kell. Ez alapjaiban határozza meg a Magyar Honvédség átalakításának mélységét, irányát és nem utolsósorban az időbeni hosszát is. Magyarán egyfajta hatásra egyfajta válasz keletkezik. A válaszlépések összessége a transzformációs folyamat, mely során kialakulnak a Magyar Honvédség új, korunk kihívásait kezelni képes képességei. A transzformáció nem új keletű dolog. Több tíz évvel

előtt is hajtottunk már végre a fogalomnak megfelelő folyamatokat a katonai képességhiányok megszüntetése érdekében. Az állandóan változó hatások folyamatos, összehangolt reagálást követelnek meg tőlünk. Nem tehetjük meg, hogy az egyik folyamattal addig várunk, ameddig a másikat befejezzük. Rugalmasan és szinkronizáltan kell tudni kezelni az egyes területeket. Például a haditechnikai eszközök beszerzési folyamata a legtöbb esetben években mérhető. Ám mire azok beérkeznek, az azokat kezelni tudó katonákat is fel kell készíteni, ami adott esetben akár ugyanannyi ideig is eltarthat, mint magának az eszköznek a beérkezése. A kezelők kiképzésének és a haditechnikai képességek fejlesztésének párhuzamosan kell haladniuk. Mindezek mellett az említett képességek összeállításához szervezeti, illetve koncepcionális előkészületek és átalakítások is szükségesek. Ezen folyamatok sem akkor indulnak el, mikor már itt az eszköz, s mellette áll a kiképzett katona.

Mi a célja a napjainkban is zajló transzformációnak?

– A most zajló folyamat a 2010-es évek második felében kezdődött, azzal a céllal, hogy a régi, elavult haditechnikán alapuló, rendkívül merev, bürokratikus és alacsony reagálóképességű haderő egy technikailag a 21. század színvonalának teljességgel megfelelő szervezetté alakuljon át, melynek személyi állománya, új vezetési-irányítási modell alkalmazásával, eltérve a régi, berögzött bürokratikus, „így szoktuk” alapú dogmáktól, rugalmasan képes alkalmazkodni az új körülményekhez. A kívánatos végső cél elérése sok feltétel teljesülését jelenti. Mindenképpen egy olyan high-tech haderő kialakítása és fenntartása a cél, amely megfelel a kor kihívásainak, modern, ütőképes, jól felszerelt és kiképzett katonákból áll, ezáltal megfelelő elrettentő erőt is képvisel. A Magyar Honvédség átalakítása ezen irány mentén halad.

Az átalakítás egyaránt érinti a humán és a katonai-technikai oldalt?

– Így igaz. A toborzás terén már vannak eredmények, de törekednünk kell arra, hogy a fiatalok körében az eddiginél jobban népszerűsítsük a katonai pályát, és elhivatottá tegyük őket a haza fegyveres szolgálata iránt. Ennek előmozdítása érdekében indult honvédelmi miniszter úr kezdeményezésére az új egyéves toborzókampány, amelynek nyitórendezvényére február 13-án került sor Budapesten. A megújulás ugyanakkor magával hozza az új harceljárások megjelenését is. Az új hadfelszerelés, haditechnikai eszközök megkövetelik, hogy azokat szakértő, jól felkészült katonák profi módon tudják alkalmazni. Az interoperabilitás kialakítása és megléte ma talán még fontosabb, mint valaha, hiszen az új típusú kihívások még inkább igénylik a honvédség nemzetközi szerepvállalá-

SZÜKSÉG VAN A HAZÁJUK IRÁN

Kevés olyan főtiszt van hazánkban, aki annyi hazai és missziós tapasztalattal rendelkezik, mint Molnár Zsolt ezredes, a hódmezővásárhelyi MH Kinizsi Pál 30. Páncélozott Gyalogdandár nemrég kinevezett parancsnoka. Ciprustól Bagdadig számos feladatban vett részt, irányította afgán és iraki katonák kiképzését, volt amerikai-magyar csoportparancsnok, valamint az MH Ludovika Zászlóalj parancsnokaként tevékenyen részt vett a hazai tisztképzésben. Eddigi szolgálata során szinte megszámlálhatatlan külföldi és hazai elismerésben részesült.

Molnár Zsolt ezredes 1993-ban végzett a Kossuth Lajos Katonai Főiskolán gépesített lövés szakon, majd a Magyar Honvédség számos alakulatánál töltött be különböző beosztásokat, de mindezek mellett külföldi missziói is széles skálán mozognak. Szolgált Cipruson és Szarajevóban, kétszer járt Irakban és Afganisztánban, majd a hazai tisztképzés fellegvárába érkezett.

„Furcsa volt a váltás, hiszen akik ismertek engem, tudták, hogy harcoló parancsnok vagyok, ugyanakkor most is úgy gondolom: az egyik legfelelősebb érzés, hogy a leendő tisztek a kezem alatt formálódhattak” – idézte fel a Ludovika Zászlóaljnál eltöltött éveket az ezredes. „Azokat a tapasztalatokat adhattam át a tisztjelölteknek, amelyeket hosszú évek alatt gyűjtöttem össze a katonai szervezeteknél és a külföldi misszióim során, néha éles helyzetekben. Azaz a valóságot!” – tette hozzá.

A Nemzeti Közszolgálati Egyetemmel való szoros és eredményes együttműködést jelzi, hogy a szenátus címzetes egyetemi docensi címet adományozott részére.

Még az MH Ludovika Zászlóalj parancsnokaként kapott meghívást Nagy-Britannia egyik legpatinásabb vezetőképző tanfolyamára, a Sir Winston Churchill kezdeményezésére alapított Royal College of Defence Studies felsővezetői kurzusra, ami több szempontból is újdonságot jelentett számára. „Egy fantasztikus lehetőség volt arra, hogy kiterjesszem a tudásomat, szélesítsem a stratégiai gondolkodásomat, valamint az egész világra kiterjedően más megvilágításba helyezem katonapolitikai és diplomáciai ismereteimet. A tanfolyamra több mint százan érkeztek a világ csaknem ötven országából, az ismeretek bővítésében pedig számos nagynevű előadó volt a résztvevők segítségére: előadást tartott mások mellett Boris Johnson akkori brit külügyminiszter, a francia vezérkari főnök, a brit különleges műveleti erők parancsnoka, illetve több neves oxfordi és cambridge-i professzor is. Kinyitották a világot számunkra, és az egyéves tanfolyam során számos területen igyekeztek megmutatni a közös nevezőt, ami független a különböző világnézetektől. A képzés végére – talán nem hangzik túlzásnak – a világ legtávolabbi pontjairól szereztem barátokat, akikkel a mai napig egymáshoz fordulhatunk” – fogalmazott Molnár Zsolt ezredes.

A vezérkari tanfolyamot követően az MH Összhaderőnemi Parancsnokság kiképzési főnöke lett, majd négy évet szolgált az egyesült államokbeli Norfolkban; összekötő tisztként végzett munkáját a közelmúltban a Pentagon Defences Meritorious Service Medal kitüntetéssel ismerte el.

„Ezzel az elismeréssel az összhaderőnemi szintű szolgálati érdemeket ismerik el, illetve olyan személy érde-

melheti ki ezt a címet, aki kiemelkedő szolgálatával sokat tett a bilaterális kapcsolatok magas szinten tartásáért. A delegációk látogatása, valamint a közös programok koordinálása mellett részt vettünk különböző projektekben, elemzéseket készítettünk, és még sorolhatnám. Nagyon komolyan vettem a feladatot, hiszen úgy gondolom, hogy Magyarország ebből nagyon sokat tud profitálni” – húzta alá.

Molnár Zsolt ezredes 2022 őszén vette át a parancsnoki teendőket Hódmezővásárhelyen, amivel kapcsolatban úgy fogalmazott: mindent megtesz azért, hogy ez a katonai szervezet önállóan és más alakulatokkal együtt is sikeres szervezeti egységet alkosson.

„Sokat köszönhetek a hódmezővásárhelyi helyőrségben szolgálóknak, akik összetartó csapatként eddig is sokat tettek le az asztalra, és bízom benne, hogy a vezetésemmel még eredményesebbek leszünk” – mondta a parancsnok, akinek nem titkolt szándéka, hogy a korábbi beosztásai során szerzett kiváló kapcsolatait még jobban elmélyítse. „A kiképzési foglalkozások során szeretném a legjobbaktól tanulni, például a különleges műveleti erőktől a fegyverkezelést, vagy a szegedi rendőrkapitányság szakembereitől a civil járművek használatát, amely elengedhetetlen a missziós célfelkészítés során. Ugyanakkor szeretném, ha ez visszafelé is működne” – emelte ki.

Molnár Zsolt ezredes elárulta azt is, hogy a kiképzés tekintetében nem történik jelentősebb változás, azonban a hódmezővásárhelyi katonai szervezetnél elsőként rendszerbe állítandó Lynx gyalogsági harcjármű képességeinek maximális kiaknázása, a technikai kiegészítő eszközök kezelésének megtanulása, azok karbantartása új szemléletű kezelői és harcoló állományt, valamint fegyvernemek közötti hatékony, szoros együttműködést igényel. „Szerencsére a személyi feltételeink adottak, a harcjármű már önmaga to-

T ELKÖTELEZETT FIATALOKRA

A hódmezővásárhelyi katonai szervezetnél állítják elsőként rendszerbe a Lynxet

borzóerővel bír. Mindenki szeretne vele dolgozni, ami nem is csoda. A Lynx egy rendkívül jól alakítható eszköz, erős alappáncélzattal, valamint olyan különleges moduláris védelemmel rendelkezik, amelyet csak a legújabb rendszerek tudnak. A fegyverzete annyira precíz és félelmetes, hogy a katonák csak 30 milliméteres mesterlővézpuskának becézik.”

Kérdésünkre a parancsnok elmondta: a technikai fejlesztések mellett a katonai szervezetnél szolgáló lövészkatona felszereltsége is szintet lépett. „Megkezdődött a program kiegészítése, amely az egyéni felszerelésben – sisak, kézfegyverek, málhamellény – már tetten érhető. A Bren fegyvercsalád rendszerbe állítása mellett már olyan kompakt málhamellénnyel rendelkeznek a katonák, amelyre különböző kiegészítők erősíthetők, ergonómiai szempontból pedig megfelelnek a kényelmi szempontoknak is” – jelentette ki.

Az ezredes szerint a Honvédelmi és Haderőfejlesztési Program óriási lépés a magyar fegyveres erők és a hazai védelempolitika szempontjából, ezzel párhuzamosan pedig szükség van olyan fiatalokra, akik elkötelezettek a honvédelem és a haderő iránt. „A Magyar Honvédség ma már számos lehetőséget kínál. A klasszikus katonai harcosaink mellett kiváló katonaeorvosaink, logisztikusaink vagy informatikusaink is vannak. Tapasztalatokat viszont csak úgy lehet szerezni, ha valaki csatlakozik a rendszerhez. Egy nagyon jó csapatba fog kerülni mindenki, ebben biztos vagyok” – tette hozzá.

A megannyi hazai és külföldi beosztás tapasztalatával a háta mögött Molnár Zsolt ezredes kérdésünkre hangsúlyozta: katonáink mindenhol megállják a helyüket. „A mai magyar katonák nagy többsége jól képzett, felkészült, nyelveket beszél. Legfontosabb feladatunk hazánk védelme,

amelyre a legmagasabb szinten kell felkészülni, de emellett meg kell felelnünk a nemzetközi elvárásoknak – legyen az NATO- vagy EU-felkérés. Ugyanúgy végrehajtjuk a készenléti készségi szolgálatainkat, részt veszünk nemzetközi gyakorlatokon, missziókon, mint a többi nemzet katonái. Bárhol jártam, bárkivel beszéltem – akár nem hivatalosan is –, mindig az a visszajelzés érkezett, hogy a magyar katonákkal nagyon jó együtt szolgálni.”

Antal Ferenc

MATASZ DON-80

Nyolcvan évvel ezelőtt zajlott a doni áttörés, a második világháború magyar szempontból egyik legtragikusabb eseménye, miután 1943. január 12-én megkezdődött a szovjet hadsereg támadása Uriv mellett. A német hadsereg kötelékében szolgálatot teljesítő magyar királyi 2. honvéd hadsereg hősieken védte állásait, de a túlerővel szemben nem tudta megállítani az előrenyomuló erőket.

A harcokban elesett, hadifogságba került, majd eltűnt hősök emlékére hirdette meg a Magyar Tartalékosok Szövetsége (Matasz) a MATASZ DON-80 elnevezésű országos rendezvénysorozatát, melynek fővédnöki tisztét Szalay-Bobrovniczky Kristóf, Magyarország honvédelmi minisztere vállalta.

Konferencia a MATASZ DON - 80 országos rendezvénysorozat előkészítéséért

A Magyar Tartalékosok Szövetsége, felelősséget érezve az 1943. január-februári, a Don folyó menti harcok 80. évfordulójához méltó országos megemlékezések szervezéséért, emlékezve a magyar katonák, munkaszolgálatosok helytállására, a magyar katonai örökség ápolását segítve szervezte meg még tavaly november elején a *Konferencia a MATASZ DON-80 országos rendezvénysorozat előkészítéséért* elnevezésű tanácskozást a Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegyei Szabolcsveszsmarton településen.

A rendezvénysorozat programja ezen a konferencián nyerte el végső formáját, figyelembe véve a 2022. januári minisztériumi értekezlet megállapításait. A tanácskozás a kisvárdai Járási Hivatalnál vette kezdetét, ahol a résztvevők megkoszorúzták a magyar királyi II. Rákóczi Ferenc 12. honvéd gyalogezred emléktábláját. Az alakulat katonái 1942. október 31-én indultak vasúti szállítással a frontra.

A kétnapos rendezvényen Széles Ernő ny. dandártábornok, a Matasz elnöke ismertette a konferencia tematikáját, a résztvevők számot adtak

a már augusztusban–szeptemberben megkezdett szervezőmunkájukról és megosztották egymással további elképzeléseiket, terveiket. A konferencia ajánlásokat fogadott el az országos rendezvénysorozatban részvételüket tervezők számára, amelyeket eljuttattak a programban várhatóan részt vevő intézményeknek és szervezeteknek. A fő szervezők a Matasz vármegyei, járási szervezetei voltak, együttműködésben a helyi aktív és tartalékos katonai alakulatokkal. A kistelepüléseket és a vármegyei székhelyeket egyaránt érintő rendezvénysorozat alap gondolata így fogalmazható meg: a magyar társadalom minden rétegét, különösen a tanulóifjúságot próbálják meg bevonni a 80 évvel ezelőtti esemé-

nyekre való aktív megemlékezésekbe (emlékmécses-gyűjtások, koszorúzások, virághelyezések hősi emlékműveknél, fáklyásmenetek, túraszerű emlékműmenetek stb.). A tanácskozás megerősítette: a Matasz a korábbi, több mint húszéves országos, megyei és helyi tapasztalatait is felhasználva továbbra is vezetője, szervezője a doni harcok emlékére szerveződő országos rendezvénysorozatnak. A Szövetség honlapján (matasz.com) külön rovatot indított (<https://matasz.com/hun/cimke/matasz-don-80/>), ahol minden csatlakozó szervezet, intézmény, személy számára jól követhető információkat, segédanyagokat, tanácsokat adott közre a helyi megemlékezések megszervezéséhez.

Nyitóprogramok Veszprém vármegyében

Az országos rendezvénysorozat nyitóprogramjának a Veszprém vármegyében lévő, nagy hírű zirci apátság adott otthont január 10-én. A Matasz Veszprém Vármegyei Egyesületének elnöke, Simon-Jórárt Sándor ny. ezredes a két nappal korábban tartott sajtótájékoztatón hangsúlyozta: egy olyan országos megemlékező programról van szó, amelynek elindításában a helyi szervezet alapító szerepet játszott azáltal, hogy – az egyesület első elnöke, Kovács László ny. ezredes vezetésével – 2001-ben a Tapolca-Veszprém útvonalon szervezett meg egy megemlékező gyalogmenetet.

A Szövetség huszonhárom éves hagyományainak megfelelően az ország több vármegyéjében, településén az idei évben is megemlékezéseket, emlékmeneteket rendeznek. Az emlékező menetek hagyománya 2014 után kiszélesedett, és a Matasz-szervezetek nemzetközi kapcsolatai révén – egyre több külföldi tartalékos részvételével – nemzetközivé vált. Mint általában, úgy most is menetszázadokat alakítanak, amelyek a saját tervüknek megfelelően az emlékmenet két vagy több napja alatt több települést érintenek, és a háborús emlékműveknél koszorúzással, gyertyagyújtással emlékeznek meg a háborúk katonái és civil áldozatairól, hőseiről.

A zirci apátságban Bérczi L. Bernát apát szentmisén emlékezett meg a háborúban elesett katonákról, áldozatokról. Az istentisztelet után Magyarország honvédelmi miniszterének levelét Széles Ernő ny. dandártábornok

olvasta fel, majd az útba indító parancs ismertetésére és a menetzászló átadására került sor a Bakony-menetszázad parancsnokának.

A Bakony-menetszázad több mint ötven kilométert teljesített a Zirc-Olaszfalu-Bakonynána-Nagyesztergár-Zirc útvonalon, miközben tíz háborús emlékműnél tisztelgett a világháborúban elesett hősök emléke előtt. A következő emlékmenet Veszprém-ben, a Vámosi úti temető katonai parcellájánál kezdődött megemlékezéssel és koszorúzással. Ezt követően a megemlékezők Bárd és Márkó településeket keresték fel, és tisztelgett az emlékműveknél. Végül a rendezvények a veszprémi Táborállás parkban lévő katonai emlékműnél tartott fáklás megemlékezéssel zárultak a vármegyében.

Rendezvények országszerte

A rendezvénysorozat programjai ezt követően az egész ország területén megindultak. Nehéz lenne valamennyi rendezvényről szólni és részletesen ismertetni az eseményeket. Szinte valamennyi vármegye Matasz-szervezetei kiemelt programokat szerveztek. Ugyancsak emlékező rendezvényeken vehettek részt a tartalékosok, aktív katonák, a települések lakói a pécsi, a bajai, domaszéki, fonyódi járási, valamint a budapesti kerületek koordinálásával. A megemlékező települések között ott volt például Iharosberény, Nagykovácsi, Tótkomlós, Ambrózfalva, Tiszapalkonya, Csesztreg, Pomáz, Sopron, Újfehértó és Kisvárd.

A rendezvényeken a Magyar Honvédség számos katonai szervezete,

valamint kiemelten sok tartalékos vett részt, de ott voltak a hagyományőrök és hagyományápolók korhű egyenruhában teljes fegyverzetükkel, a Honvédelmi Sportszövetség tagszervezetei és számtalan civil szervezet is. Ki kell emelni, hogy még az Irakban feladatot teljesítő magyar katonai kontingens tagjai is csatlakoztak a Matasz kezdeményezéséhez. Azok a Matasz-szervezetek, amelyek kapcsolatot ápolnak külföldi tartalékos testvérszervezetekkel, meghívták partnereiket, akik szintén részt vettek a rendezvényeken, a gyalogmenetekben.

Több ezer résztvevő

A rendezvénysorozat záróeseményére február 17-én került sor a Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegyei Fehérgyarmaton, több előjáró, egyházi méltóság, valamint Patrick Sensburg, a Bundeswehr Tartalékos Szövetség (Verband der Reservisten der Deutschen Bundeswehr [VdRBw]) elnökének jelenlétében.

Az emlékmenet utolsó szakaszán, első alkalommal, együtt gyalogolt a német és a magyar tartalékos szövetség elnöke. A rendezvényen számos emlékbeszéd hangzott el, amelyeket koszorúzások, illetve – a 12-esek korabeli zászlajának másolatára kötött szalaggal – zászlószalagkötés zárt.

A közel két hónapos országos rendezvénysorozat eseményein több ezren vettek részt. Tartalékos és aktív katonák, civilek, intézmények, szervezetek, közösségek tagjai, idősek, középkorúak, fiatalok, honvéd kadétkok, gyerekek emlékeztek a 80 évvel ezelőtt hősi halált halt katonákra.

A Magyar Tartalékosok Szövetsége köszönetét fejezi ki mindazoknak, akik részt vettek a MATASZ DON-80 országos rendezvénysorozat eseményein, támogatták azok sikeres megtartását. Minden rendezvényen elhangzott, hogy a Szövetség, az alapítók hagyományait követve, a jövőbeni doni megemlékezéseknek is kezdeményezője, koordinátora és vezetője lesz.

Tóth Lajos László,
a Matasz
elnökségi tagja

MAGYAROK A VIETNÁMI BÉKÉÉRT

A NEFB III. körzet állományának indulása Pleikuba

Vietnám háborúktól terhes történelmének igen fontos részét képezi a 20. század. A függetlenségért harcoló hazafiak a francia gyarmati uralom, illetve a japán megszállás után 1945. szeptember 2-án Hanoiban kiáltották ki a Vietnámi Demokratikus Köztársaságot (VDK).

A franciák azonban nem hagyták annyiban, és csak nyolcévi háborúskodást követően, a Dien Bien Phu-i vereségük után vonultak ki végleg Indokínából. Ezután, az ideiglenes békét elhozó 1954-es genfi egyezmény döntése alapján Vietnámot kettéosztották északra és délre. A keleti blokk országaitól támogatást kapó Észak-Vietnám (hivatalos nevén a Vietnámi Demokratikus Köztársaság), illetve a gerillatevékenységet folytató Nemzeti Felszabadítási Front egységesítési törekvései és a kiszélesedő küzdelem nyomán az ötvenes évek végétől az Egyesült Államok és más szövetséges országok katonai tanácsadói, később reguláris csapatai is bekapcsolódtak a háborúba a déli országrész (vagyis a Vietnámi Köztársaság) oldalán.

A konfliktus menetében jelentős fordulatot jelentett az 1968-as Tet-offenzíva, amely ugyan nem hozta el a katonai győzelmet Észak-Vietnámnak, de hosszú távon megágyazott az amerikai kivonulásnak. Ennek hatására valósult meg 1968. május 10-én Párizsban az első közvetlen tárgyalás a VDK és az USA között. A békefolyamat azonban

elhúzódott: 1971. január 21-én már a 100., 1972. június 13-án a 150. ülést tartották. 1972 októberében végül megegyeztek a háború befejezéséről. A végleges békeszerződést 1973. január 27-én írták alá.

Az egyezmény 18. cikkelyének végrehajtása érdekében jött létre a Nemzetközi Ellenőrző és Felügyelő Bizottság (NEFB, angolul International Commission of Control and Supervision, röviden ICCS). A négy felkért ország, Kanada (később Irán lépett a helyébe), Indonézia, Lengyelország és Magyarország képviselői arra voltak hivatva, hogy együttesen ellenőrizzék a szerződés tartalmának betartását. A tárgyalások első szakaszában, a Párizs melletti La Celle-Saint-Cloud-ban tartott tanácskozásokra már Budapest is küldött képviselőket, így 1972 októberében elkezdődött a bizottság tagjainak kiválasztása. Ezzel egy időben megkezdődött magas színvonalon és mindenre kiterjedően a felkészítés is. A tűzszünet 1973. január 27-én lépett életbe: a főhadiszállásnak 24 órán belül, a regionális csoportoknak 48 órán belül, a többi csoportnak 15–30 napon belül kellett megkezdeniük működésüket.

Az első magyar csoport kiutazására 1973. január 26-án, pénteken került sor. Az ország nyilvánossága előtt, állami és katonai vezetők jelenlétében búcsúztatták a résztvevőket a Zrínyi Miklós Katonai Akadémián. Az Il-18-asok 21 órakor hagyták el a ferihegyi betont; 38 órás repülőút következett, majd a csapat január 28-án, helyi idő szerint 17.45-kor érkezett Saigonba. A második csoport 1973. február 12-én indult el.

A magyar kotingens önkéntesekből állt, összlétszámuk két és fél év alatt 636 fő volt (a Belügyminisztériumból 68, a Honvédelmi Minisztériumból 321, a Külügyminisztériumból 112 és a tartalékos állományból 135 fő). Feladatuk teljesítése közben sajnos két embert is elvesztettek: 1973. április 7-én 11.15-kor helikopterszerencsétlenségben életét veszttette Dylski Aurél határőr őrnagy és Cziboly Csaba tartalékos százados, akiket a Belügyminisztérium, illetve a Magyar Néphadsereg hősi halottjaként búcsúztattak. A vietnámi konfliktus 1975 áprilisában ért véget, mikor is a délre benyomuló északi csapatok elfoglalták Saigont. Az utolsó magyar csoport nem sokkal ezután, 1975. május 9-én érkezett haza.

Nemzetközi béketámogató műveletekben egyébként már a 19. század végétől vesznek részt magyar katonák. Ez történt 1896-ban Kréta szigetén, 1901-ben Kínában, a boxerláadás idején, 1902–1907-ben a Balkánon, Kozovóban, 1902–1914-ben pedig Albániában. A vietnámi küldetés volt azonban talán a legnehezebb, itt katonáink szokatlan környezetben, különös társadalmi viszonyok, illetve politikailag roppant bonyolult feltételek közepette éltek és dolgoztak. Helytállásuk példaeértékű volt. Közülük többen tapasztalataikat hasznosítva a későbbiek során is vállaltak feladatokat a béketeremtésben és békefenntartásban, amely megfelelt a modern hadseregek küldetésének. Ilyen feladatban halt hősi halált 2001. október 8-án Abháziában Török László ezredes (posztumusz dandártábornok), aki a NEFB első váltásában is teljesített szolgálatot.

A NEFB magyar tagjai hazajövetelüket követően megalakították a Magyar-Vietnámi Baráti Társaságot. Az 50. évfordulón zárt körben emlékeztek meg létrejöttükről, felvillantották az emlékeztető eseményeket, értékeltek küldetésük fontosságát és az akkori kollektíva ma is összetartó erejét. Nem ünnepeltek, csak emlékeztek.

Nguyen Thi Bich Thao nagykövet aszszony 2022. december 20-án a Danubius Aréna Olimpia termében fogadást adott a NEFB egykori tagjainak, ahol megemlékezett az 50. évfordulóról, megköszönte a nehéz időkben országának nyújtott segítségét. Hanoi-ban pedig állami megemlékezést tartottak, ahová a Magyar-Vietnámi Baráti Társaság három tagját (dr. Botz László ny. altábornagyot, Kollár Endre ny. ezredest és Váraljai Márton volt nagykövetet) hívták meg, akiket a Békéért és a Nemzetek Közötti Barátságért elnevezésű kitüntetésben részesítettek. A küldöttséget fogadta Nguyen Xuan Phuc, a Vietnámi Szocialista Köztársaság elnöke is, aki kiemelte: Vietnám nagyra értékeli Magyarországhoz fűződő támogatását mind a háború alatt, mind a tűzszünet ellenőrzésében.

Saigoni utcakép

Indulás Tan Son Nhutból

NEFB-hírközpont Tan Shon Nhuton

Heizsmann György százados vietnámi katonákkal

2019-es megemlékezés hősi halottainkról Farkasréten

Nagy Gyula
ny. ezredes

ARANYDIPLOMA HELIKOPTERESEKNEK

1969. február 12-én megérkezett és hadrendbe állt az akkori Magyar Néphadsereg 86. Önálló Helikopter Ezred kötelékében az első Mi-8 típusú közepes szállítóhelikopter. A tervezett és megvalósított repülő-technikai fejlesztésnek és beszerzésnek megfelelően öt éven belül már több mint negyven „Minyó” forgószárnya szeletelte a magyar levegőt.

Ennyi helikopter üzemeltetéséhez megfelelő számú hajózó és műszaki kiszolgáló személyi állományra volt szükség, amit a csapatnál történő típusátképzés nem tett lehetővé. Éppen ezért 1969-től a szolnoki Kilián György Repülő Műszaki Főiskolán megkezdődött a speciálisan a típusra szakosodott fiatal tisztek és tiszthelyettesek képzése. Míg a műszakiak itthon, a hajózók a Szovjetunió egyik tagköztársaságában, a Kirgiz Köztársaság fővárosában, Frunzéban (mai nevén Biskek) működő Központi Repülőtisztképző Iskolán részesültek repülőképzésben. Az 1969–1977 közötti időszakban hét magyar kiliános helikoptervezetői tancsoport több mint 130 növendéke végzett itt.

A 29 fős második csoport 1970 augusztusában indult el, és ötnapi vonatozás után érkezett meg a távoli ázsiai garnizonba. Két és fél éves kinntartózkodásuk első felében Mi-4 típuson sajátították el a helikopteres repülés alapjait, majd pedig következett a Mi-8. Az iskolát – a két típuson összesen – mintegy 150-180 óra repülési idővel fejezték be. A sikeresen végzett 26 növendéket 1973. január 13-án ünnepélyes keretek közt avatták hadnaggyá a szolnoki főiskolán. Az avatás után valamennyien a szentkirályszabadjai MN 87. Közepes Szállítóhelikopter Ezrednél kezdték meg hivatásos tiszti pályafutásukat, helikoptervezető beosztásban.

A csoport – megemlékezve a fél századdal ezelőtti eseményről – ez év január 12-én baráti találkozót szervezett az MH Kiss József 86. Helikopter-dandárnál.

ÉV 55

Az évek során sajnálatosan megfogytak az egykori tancsoport létszáma. Legfajóbb emléküket három társuk (Bozsaki Benő hadnagy, Dányi Balázs hadnagy és Serfőző István hadnagy) elvesztése, akik feladatteljesítés közben, repülőkatasztrófiában vesztették életüket. De ugyanígy éreznek további hét elhunyt bajtársuk iránt is. Éppen ezért a találkozóra meghívták az érintettek hozzátartozóit is.

A rendezvény programjában először Aranyoklevelet vehettek át a résztvevők, amit dr. Palik Mátyás ezredes, a Nemzeti Közszerződési Egyetem katonai repülési dékánhelyettese adott át az egykori hadnagyoknak, illetve a családtagoknak, majd Simon Zsolt ezredes, a helikopter-dandár parancsnokhelyettese tartott rövid ismertetőt az alakulat feladatairól, repülőtechnikájáról.

Az ebéd utáni hangárlátogatás keretében szakszerű tájékoztatást kaptak az újonnan beszerzett H145M helikopterekről. Valamennyiük részére a nap legemlékezetesebb perceit

az adta, amikor megsimogathatták a régi „vasakat”, a kiállított Mi-17 és Mi-24 helikoptereket, és sok év után ismét beülhettek régi technikájuk pilótakabinjába.

A repülőtéri program végén meglátogatták a bázis szimulátortermét, ahol a szinte tökéletes repülési illúziót nyújtó berendezés révén megtapasztalhatták, hogy kinek mennyire maradtak meg a manuális helikopter-vezetési reflexei.

Az eseménydús napot közös vacsorával és késő éjszakába nyúló baráti beszélgetéssel, emlékek, sztorik felidézésével zárták.

Brandt Gyula
ny. őrnagy

Az 1973. január 13-án avatott csoport teljes névsora, nyugállományba helyezéskor, illetve leszereléskor fennálló utolsó rendfokozata

Barkóczi Kálmán – hadnagy
 Bartus Tibor hadnagy – százados
 Békési József hadnagy – ezredes (elhunyt)
 Bencsik András hadnagy – alezredes
 Bozsaki Benő hadnagy (elhunyt – 1974. 05. 30-án feladatteljesítés közben repülőkatasztrófát szenvedett)
 Brandt Gyula hadnagy – őrnagy
 Csontos Antal hadnagy – főhadnagy
 Dányi Balázs hadnagy (elhunyt – 1976. 01. 22-én feladatteljesítés közben repülőkatasztrófát szenvedett)
 Dr. Fazekas Ferenc hadnagy – főhadnagy (elhunyt)
 Dr. Földesi Ferenc hadnagy – ezredes
 Gyurcsán Mihály hadnagy – alezredes (elhunyt)
 Horváth Tamás hadnagy – százados
 Kondorosi Zsolt hadnagy – százados
 Koszó Imre hadnagy – százados (elhunyt)
 Kovács Dániel Tibor hadnagy – alezredes
 Mihály Péter hadnagy – alezredes
 Molnár István hadnagy – őrnagy (elhunyt)
 Dr. Nacsá Antal hadnagy – alezredes
 Dr. Ponyiczky László hadnagy – rendőr ezredes
 Póta László hadnagy – őrnagy
 Sepsik János hadnagy – őrnagy
 Serfőző István hadnagy (elhunyt – 1974. 05. 30-án feladatteljesítés közben repülőkatasztrófát szenvedett)
 Szabó Sándor hadnagy – őrnagy (elhunyt)
 Szvercsok Csaba Gyula hadnagy – őrnagy
 Zubik Pál hadnagy – alezredes
 Zsolnai László hadnagy – alezredes (elhunyt)

KATONANEMZEDÉKI TALÁLKOZÓ TAPOLCÁN

A Tapolca és Környéke Honvéd Bajtársi Egyesület közel négy hónapos szervezési és egyeztetési munkát követően rendezte meg 2022. október 15-17-én a valamikori tapolcai 8. Harckocsiezred és Dandár Katonanemzedéki Találkozóját. Az alakulat 1963-1995 között állomásozott Tapolca helyőrségben. Az alakulathoz tartozó tisztek, zászlósok, tiszthelyettesek és polgári alkalmazottak immár kilencedik alkalommal találkoztak és idézték fel a szolgálatteljesítés hétköznapjait.

Egyesületünk vezetése felkérte a Magyar Honvédség parancsnokát, tegye lehetővé, hogy az ifjú katonanemzedék képviselői is ott lehessenek a találkozón. Nagy örömünkre a Magyar Honvédség Ludovika Zászlóalj három végzős honvéd tisztjelöltjét üdvözölhattuk körünkben.

Az október 15-i program keretében, 9 órától 12 óráig – az IRON STORM Kft. szervezésében – az egykori harckocsiezred telephelyén a volt katonák és a vendégek Vitárus György előadásának meghallgatása után technikai bemutatót vettek részt: megtekintettek egy T-34-es, egy T-72-es és egy Tigris mintájára átalakított harckocsit, valamint több felújított második világháborús technikai eszközt. A délelőtti folyamán bemutatkozott a 8. Harckocsiezred Katonai Hagyományőrző Egyesület, amely az egykori alakulat történetének, hagyományainak, emlékeinek őrzését tűzte ki célul. Bejelentették azt is, hogy kezdeményezik egy csapatmúzeum létrehozását. Ezt követően a vállalkozó kedvű résztvevők

A Tigris mintájára átalakított harckocsi

Szovjet T-34-es harckocsi

Emlékezés a régi időkre

kipróbálhatták a harckocsi vezetését, a megjelent hölgyek pedig utasként élvezhették a láncfegyverrel való kirándulást.

A honvéd tisztjelöltek aktív részei voltak a technikai bemutatónak, valamint a közös vezetésnek. Azután a 22-23 éves fiatalok, valamint a párjukat kísérő feleségek kötetlen beszélgetés keretében ismerték meg a 60-65 éves volt harckocsizó bajtársak egykori élményeit, a korabeli nagy gyakorlatokról szóló beszámolóit.

A délutáni program során először csoportos fotózás következett, majd Dobó Zoltán, Tapolca polgármestere köszöntötte a résztvevőket. A délelőtti megkezdett kötetlen eszmecsere egy „kerti parti” keretében a Balaton partján folytatódott, melyet ünnepi vacsora követett. Ennek keretében a résztvevők kölcsönösen bemutatkoztak egymásnak: a honvéd tisztjelöltek a vendéglátóknak, a házigazdák pedig a vendégeknek. Az obsitos tisztok, altisztek közölték az alakulatnál betöltött első és a nyugállományba helyezésük utolsó beosztásukat.

A fiatalok emléklapot vehettek át, melyet Borsits László nyugállományú vezérrezdes, az alakulat egykori parancsnoka (1976-1977), a rendszerváltás idején a Magyar Néphadsereg, később a Magyar Honvédség vezérkari főnöke, valamint a Tapolca és Környéke Honvéd Bajtársi Egyesület elnöke látott el kézjegyével.

Az est kedves meglepetést is tartogatott: Nacsa Ferenc ny. törzsszászlós gyűjteményéből előkerült egy rajz, amely az egykori 2. harckocsizászlóalj állományába tartozó egyik harckocsizó katonát ábrázolta. A portrét

emlékpajzsra gravírozták, melyet három egykori katona vehetett át: Ézsias Dezső ny. alezredes (aki akkoriban főhadnagyként századparancsnoki beosztásban szolgált), Tóth László ny. ezredes (a 2. zászlóalj parancsnoka), valamint Vitárus György, a 8. Harckocsiezred Katonai Hagyományőrző Egyesület alapítója.

A vendég honvéd tisztjelöltek másnap, október 16-án délelőtti családias légkörű séta keretében Badacsonyi nevezetességeivel ismerkedhettek meg.

A tapolcai 8. Harckocsiezred és Dandár Katonanemzedéki Találkozója nem jöhetett volna létre a támogatók segítségével, melyet e helyütt is megköszönök. Köszönöm dr. Ruszin-Szendi Romulusz altábornagynak, a Magyar Honvédség parancsnokának (2023. január 1-jétől a Honvéd Vezérkar főnökének), Dobó Zoltánnak, Tapolca polgármesterének, Hazuga Károly ny. altábornagynak, a Bajtársi Egyesületek Országos Szövetsége elnökének, dr. Varga József ny. ezredesnek, a Honvédség és Társadalom Baráti Körök Országos Közhasznú Szövetsége elnökének hozzájárulását a rendezvényhez.

Ludovikás tisztjelöltek a találkozón

Az egykori 2. harckocsizászlóalj állományába tartozó egyik harckocsizó katona portréja

Nacsa Ferenc
ny. törzsszászlós,
a Tapolca
és Környéke
Honvéd Bajtársi
Egyesület elnöke

FŐHAJTÁS AZ EMBERMENTŐ EMLÉKE ELŐTT

Gidófalvy Lajos ezredesre emlékeztünk

2023. január 7-én a Budapesti Helyőrség-parancsnokság és a XIII. kerületi önkormányzat rendezvényére gyülekeztek az emlékezők a **Gidófalvy utca 1-7. számú háztömb falán elhelyezett emléktábla** előtt. **Vitéz** **Gidófalvy Lajos ezredes** születésének 122. és hősi halálának 78. évfordulóján emlékeztünk a hős parancsnokra, aki egész életével és hősi halálával is hazáját és az emberiség igaz ügyét szolgálta.

Emlékezés az embermentőre

Erdélyből Angyalföldre

A felhívójel és a Himnusz elhangzása után a Bajtársi Egyesületek Országos Szövetségének ügyvivőjeként köszöntöttem a megjelenteket. Felelevenítettem **Gidófalvy Lajos** életútját, katonai pályáját, hősi tevékenységét és halálának körülményeit. A 20. század első napján, 1901. január 1-jén született az akkor hazánkhoz tartozó Erdélyben, az Udvarhely megyei Bögözön. Tizenkét testvér közül ő volt a legidősebb, édesapja vasúti pályaőrként dolgozott. A marosvásárhelyi kereskedelmi iskolában érettségizett kitűnő eredménnyel, majd 1918 őszén a budapesti közgazdasági egyetemre iratkozott be, ahol tanulmányait anyagi nehézségek miatt kénytelen volt abbahagyni. Ezt követően különböző munkahelyeken

dolgozott, volt minisztériumi tisztviselő, de segédmunkás is.

Mivel mindig is vonzotta a katonai pálya, az adódó lehetőséget kihasználva jelentkezett a magyar királyi Honvédség kötelékébe, ahol 1927 és 1932 között önkéntesként szolgált. Leszerelés után családot alapított, majd 1938-ban behívták tartalékos tiszti tanfolyamra, melynek elvégzése után zászlóssá léptették elő. Részt vett a felvidéki és az erdélyi bevonulásban, amiről emlékérméi tanúskodnak. Közben átvették hivatásos tiszti állományba, és előléptették hadnaggyá. A honvédségben teljesített szolgálata folyamán főhadnagyi rendfokozattal kinevezték Angyalföld levetiképző parancsnokává.

Gidófalvy Lajos köztisztjeletben álló leventeparancsnok volt. Amikor 1944.

szepember 26-án a magyar kormány felállította a Nemzetőrséget, ő Angyalföld fiataljaiból megalakította a XIII. kerületi Nemzetőr Századot, amely később Kisegítő Honvéd Karhatalmi Zászlóaljja szerveződött. Demokratikus gondolkodású és németellenes érzelmű tisztként lehetővé tette, hogy a Vilmos főhercegről elnevezett, XIII. kerületi tüzérlaktanyában – a mai lakótelepen – állomásozó alakulatánál katonaszökevények, szökött munkaszolgálatosok és más üldözöttek menedéket kapjanak. Olyan fegyveres csoportokat szervezett, amelyek megvédték nemzeti javainkat, megakadályozták egyes angyalföldi gyárak leszerelését, s katonái őrizték meg a jövő számára a **Ferdinánd hidat**, a **Rákosrendező pályaudvart**, illetve az **Aréna úti** – mai **Dózsa György úti** – vasúti felüljárót.

Az embermentő

Gidófalvy Lajos és katonái látták el az akkor életet jelentő igazolványokkal a rászorulókat, élelmezték a „csillagos” és „védett” házak lakóit. 1944. december végén már 1200-1300 főről gondoskodtak – a mostani lakótelep helyén álló – Vilmos főherceg laktanyából. **Gidófalvy Lajos** kapcsolatban állt a magyar és nemzetközi embermentő szervezetek képviselőivel, köztük a sztálinizmus későbbi áldozatával, **Raoul Wallenberg**gel is. 1944. december 24-én katonái élén mentett meg 800 életet, amikor a nyilasok megtámadták a **Munkácsy Mihály** utcai zsidó fiúárvaot, és a gyermekeket a Dunába lövés szándékával az intézmény elhagyására kényszerítették.

A **Gidófalvy** család tagjai

Vitéz Gidófalvy Lajos

Tiszteletadás a hős emléke előtt

1945. január 8-án kora reggel rendőrök, csendőrök és nyilasok csaptak le a január elején bombatalálat által súlyosan megrongálódott Vilmos-laktanyára. Bár sokaknak sikerült megszökni a zezugos épületkomplexumból, 140-150 főt az Andrassy út 60-ba kísérték, majd az igazoltatáson „szerencsésen” átjutottakat a fronton vetették be, néhányukat viszont kivégezték.

Gidófalvy elkerülte a letartóztatást, ám két nappal később az Erzsébet híd környékén – többedmagával – örökre nyoma veszett. Sorsa máig nem tisztázott. Egyes feltételezések szerint a szovjetekhez igyekezett éppen átmenni társaival, amikor halálos találat érte a gépjármű utasait, míg más nyomok alapján a hidat szerették volna megmenteni a felrobbantástól. Zsabka Kálmán, a zuglói ellenállás vezetője még azt is tudni vélte, hogy egy németbarát kenderesi zászlós végzett a náciellenes magyar ellenállóval.

Emléke ma is él

Gidófalvy Lajos emlékét a volt katonáiból alakult emlékbizottság, s 2022-től a Balassi Bálint Bajtársi Egyesület, a XIII. Kerületi Lokálpatrióták Egyesületével közösen ápolja. Az emlékbizottság tevékenységének köszönhető, hogy Gidófalvy Lajos főhadnagyt 1948-ban posztumusz őrnaggyá, majd születésének 90. évfordulója alkalmából, 1991-ben a Magyar Köztársaság honvédelmi minisztere posztumusz ezredessé léptette elő. Az emlékbizottság jóvoltából Gidófalvy Lajos emléke túlélte minden

eddig rendszerváltást, s aktív közbenjárásának köszönhető, hogy Budapesten 1970-től a volt Ágyú utca, majd a Vilmos-laktanya helyén épült lakótelep viseli e megtisztelő nevet. Emellett két helyen emléktáblája áll, melyek közül az egyik, a Fővárosi Tanács által leplezett éppen ezen a lakótelepen örökíti meg a hős parancsnok és az általa vezetett zászlóalj tetteit. Az ezredes a második világháború során kifejtett embermentő tevékenységéért a Yad Vashem Intézet 1996-ban a Világ Igaza kitüntető címmel ruházta fel. Katonai tevékenysége során tanúsított kiemelkedő helytállásáért, bátor magatartásáért pedig 1998-ban a Magyar Köztársaság belügyminisztere posztumusz Bátorságért Érdemjelet adományozott részére. Hazaszeretete és tisztí becsülete katonahőseink sorába emelte.

Minden esztendőben a világ számos emlékhelyén és temetőjében emlékeznek meg a hálás utódok az ismert vagy ismeretlen katonahősökről, akik fegyverrel biztosították ezregyszáz éves államiságunk fennmaradását. Ezek egyike vitéz Gidófalvy Lajos ezredes, aki tetteivel tovább öregbítette a magyar katonák hírnevét, s ma már a világ számos országában ismerik cselekedeteit.

Bízunk benne, hogy hazánk, a XIII. kerület, az ott működő társadalmi szervezetek és az ott lakók vitéz Gidófalvy Lajos ezredes sírig tartó szolgálatát emlékének ápolásával és azzal hálálják meg, hogy azon dicső hősök közé emelik személyét, akikre emlékezni örök

kötelességünk. Mi is azt tesszük a hét-köznapi napokon, s a nevezetes napokon tisztelgünk emléke előtt, és ennek szellemében helyeztük el emléktáblájánál a megemlékezés virágait.

Erdős László
ny. ezredes

AHOL MESTEREK VANNAK, OTT LESZNEK TANÍTVÁNYOK IS

A katonanemzedéki találkozókról jutott eszembe

Mennyi? – Harminc. – Mi harminc? – Mi mennyi? (Hofi Géza után szabadon.) Hát ennyi, vagyis 30 a Bajtársi Egyesületek Országos Szövetsége (BEOSZ) által megrendezett katonanemzedéki találkozóinak száma. Egy közösség életében a 30. évfordulós rendezvény ragyogó tett, és nekem különösen jó érzés volt látni, hogy a „maiak” továbbviszik e találkozók fő céljait: a katonanemzedékek közös múltjában keresendő, hazánk iránti hűséget, a jelen meghatározó üzeneteit.

Enemes célokról szólt a jubileumi rendezvényen a BEOSZ elnöke, beszéltek a meghívott vendégek, írtak bajtársaim a Szövetség kiadványaiban, újságjában, honlapján. Okosan, szépen, intően és reménykeltően.

A találkozók történetét, az azokon elhangzott beszélgetések felidézését már többen megírták, s akik ezt megtették, azoknak szívből köszönöm. A három évtized története ugyanis akkor él, ha azt elmesélik – különösen, ha ennyire összetett, fontos, tanulságos, mindannyiunkat érintő folyamatról van szó.

A nemzedéki találkozókra való felkészülés, azok megrendezése, majd a tapasztalatok közreadása egyfajta

szellemi erőfeszítést igényel, ugyanakkor ez a befektetett munka „kifizetődőnek” bizonyul. A szervezet elnökeként 16 alkalommal köszönhettem a résztvevőket, miközben én is sokat tanultam e rendezvények programjaiból; számomra ez már önmagában is azt jelentette, hogy megértte.

Tapasztalataim, amiket a 30. évfordulós rendezvény is megerősített:

1 Voltak fordulatok – nem pálfordulások! –, hullámhegyek és hullámvölgyek, nagyszabású, máig ható történések, amelyek évenként vitték előre a BEOSZ történetét, s amelyek különböző módokon ugyan, de gyakorlatilag a Szövetség minden egyesületére, minden tag-

jára, a velünk együttműködőkre hatással voltak. A programok résztvevőinek arcán láttam, hogy feltették és meg is válaszolták a kérdést: mit jelent a katonanemzedékek találkozója, mit jelent e nagy közösséghez való tartozás?

2 E találkozók a BEOSZ igen sikeres programjai lettek, maradtak, egyben igényelték és támogatottak is. Jóllehet a katonanemzedéki találkozók témái nagyon is különböztek egymástól, azonban a rendezvények együtt egy egységes folyamatot alkottak. Egy speciális hivatást művelő, tartósan együtt dolgozó, esküjükhöz hű, összetartást és összefogást valló emberek bajtársi közösségének erő-

2

3

4

- 1 „Honvéd banda szól a Stefánián...”
- 2 Dr. Gion Gábor államtitkár köszönti a BEOSZ-t
- 3 Elismerések a legjobbaknak
- 4 Egykori és aktív katonák egymás mellett

sítését, melynek tagjait a szokások, a katonai kultúra, a honvédő hagyományok, az egyenruha köti össze.

3 Elfogultságom abból is adódik, hogy jómagam átéltem e találkozókat; ez a 30 év egybeesik saját felnőtt életem meghatározó részével. Emlékeim tehát éppúgy lehetnek pontatlanok, mint amennyire tényeken, tapasztalatokon nyugvóak. Ezzel azt is érzékeltetni szeretném, hogy a rendezvények fontosságának megfelelő értékeléséhez nemcsak alapos ismeretek szükségesek, hanem bizonyos időtávlat is kell hozzá.

4 A találkozók mindegyike azzal a közös akarattal fejeződött be, hogy azokat folytatni szükséges. Nincsenek kétségeim afelől, hogy amíg a BEOSZ működni fog, addig meg fogja rendezni ezt az évenkénti, hagyományosan sikeres programját. Azt, hogy a kihívásokkal hogyan fog megbirkózni a szervezet, nehéz megmondani; ami viszont tudható, az az,

hogy a Szövetség jövője jelentős mértékben magukon a tagszervezeteken, a tagokon múlik. Jobban teszük tehát, ha a veszélyes vizeken hajózva a „konvoj” együtt marad, nem sodródunk el egymástól. (Csak emlékeztetőül: a terror elleni háború, a globalizáció Janus-arca, valamint politikai kihívásai, a migrációs válság, a negatív irányú klímaváltozás üteme, az EU próbatételei és útkeresése, a Brexit, a putyini agresszió, egy világjárvány és a gazdasági válság mind a bizonytalanság új korszakát jelentik.)

A Szövetség alapítói, akik e csodálatos programot kitalálták, megcsinálták, és a maiak, akik folytatják, egyaránt kiváló mesterek! Ahol mesterek vannak, ott vannak és lesznek tanítványok is, akik ellesik a fogásokat, azokhoz újakat tanulnak, és a sajátjaikkal egészítik ki. Éltetik a szakmát, megőrzik a tudást, hűségüket.

„Még én is lőttem a D-20-assal, Te is, de Te már kipróbáltad a PzH 2000-est is. Tüzérek vagyunk mindketten. Én elhiszem Neked, hogy fel lehet építe-

ni egy modern magyar haderőt, sőt, ezt kívánom és támogatom is, de Te is hidd el, hogy mi is mesterei voltunk a szakmának. Ti is megtanultátok a »bozótharcot«, de mi már a bozótot is ismerjük.” (Részlet Lőrincz Kálmán ny. vezérezredes egyik hozzászólásából.) És csak semmi nagyképűség: a turulmadár sohasem fog fészket rakni a Himalája csúcsán. Azt is tudjuk, hogy a nemzedékeket összefogni még egy-egy családban sem egyszerű feladat! Másképpen szólva: mire az ember rájön, hogy az apjának igaza volt, addigra már van egy fia, aki szentül hiszi, hogy az apjának nincs igaza.

A honvédelmi miniszter a közelmúltban egy angol mondást idézett: „A fiatal szem élesebben lát, az idős szem meszebbre.” Örülök szavainak, egyetértek azokkal. Közös hivatásunk az egyik legnehezebb, ugyanakkor a legnemesebb hivatás, amihez minden bajtársamnak erőt, egészséget kívánok!

Sipo Géza ny. ezredes, a BEOSZ tiszteletbeli elnöke

GONDOLATOK AZ OBSITOSLÉTRŐL

CSATA CSATA HÁTÁN

Az ember kapcsolatban áll a többi emberrel, a természettel és az általa létrehozott tárgyakkal. E három viszonylat határozza meg érzéseit és gondolkodásmódját, mert földi létünk azzal telik, hogy párviadalokat vívunk. Az ember-ember, ember-természet és ember-tudomány csaták építik és alakítják személyiségünket. Csak rajtunk múlik, hogy ezekben az igen bonyolult kölcsönhatásokban hogyan tudjuk megvalósítani önmagunkat, és milyen utakon találjuk meg az élet értelmét.

Az obsitos tudna mesélni a csatákról, hiszen aktív életét a nemes küzdelmeknek szentelte. „Si vis pacem, para bellum: Ha békét akarsz, készülj a háborúra!” – mondta Julius Caesar. A katona akkor szolgálja kitűnően a hazáját, ha önmagát és beosztottait is tökéletesen felkészíti, s ezzel minimalizálja az emberi és anyagi veszteségeket a kiképzés során, valamint a háborúban.

Az ember-ember párviadalokban különleges helyzetben találja magát, mert a katonai hierarchia miatt a felelőssége hatványozódik. Sokszor kell gyorsan döntéseket hoznia, melyek során mérlegelnie szükséges, hogy adott esetben melyik a kisebbik rossz. Néha a kiadott parancs sérti a beosztott önértékét, de elkerülhetetlen a feladat sikeres végrehajtása érdekében. Obsitos korára olyan rutinra tesz szert, hogy a civilekkel folytatott csatákban is optimális döntéseket tud hozni.

Nehezebb helyzetben van a nőkel vívott csatáiban. Fouché francia rendőrminiszter szinte közvetlenül az obsitosoknak fogalmazta meg elhíresült mondását: „Cherchez la femme!”, azaz „Keressétek az asszonyt!” – mint valami dolognak az okát, előidézőjét. A katona parancsokat ad és teljesít egész szolgálati ideje alatt, ami beég a bőre alá, viszont a férfi-nő kapcsolatban ez nem működik...

Az ember-természet párviadatok is szüntelenül jelen vannak a katona életében. A tájba és az időjárásba ágyazott flóra és fauna szinte csak problémákat okoz neki. A gyönyörű díszlet mind az öt érzékszervünket

folyamatosan stimulálja, de csak a szervezési feladatokat gyarapítja, ráadásul számtalan alkalommal okoz meglepetéseket, mindig tervezni kell vele. Az obsitos hasznát veszi annak, hogy kimerítő tudást szerzett a természetről. Sokkal jobban élvezi a jelen lévő csodát, jobban is óvja a természetet, mint a civilek.

Az ember-tudomány csaták is mindennaposak számára. A katonai technika fejlettsége mindig megelőzi a polgárit, hiszen a tudomány először rendszerint a hadseregben mutatja meg oroszlánkörmeit. Észrevétlenül le akarja igázni az emberiséget. A fegyverzet ráadásul alattomos módon uralkodik, s ha a katona nem figyel, igába hajtja a fejét, és a tudomány észrevétlenül megnyeri az összes párviadalt. A hadseregben mindenekelőtt figyelni kell a fontossági sorrendre. Mindig az embernek kell az első helyen állnia. A gépnek csak ára és használati időtartama van, a katonának viszont értéke és élete. Az obsitos általában nem hódol be a tudománynak, például nem válik az okostelefon rabjává, mert tudja, hogy a technikának hol a helye, mire való, és mennyit ér.

A párviadatokban az embernek vállalnia kell a kudarc kockázatát, de a katona nehezen viseli el a sikertelenséget, szinte szégyelli, amikor hibázik. Azt tanítják, hogy semmiképpen nem tévedhet, mert az gyengeséget mutat. Obsitos korára megfordul a helyzet. Mosolyogva hibázik, és azonnal egy történettel oldja a feszültséget, melyet végeláthatatlan múltjából halászik elő, s ami éppen passzol az adott helyzethez. Könnyen ad jó tanácsot, és magától értetődik, hogy nyitott a civilek kéréseire. Ha egy másik obsitos folyamodik hozzá segítségért, általában ironikusan válaszol, de feltétel nélkül, azonnal rendelkezésre áll...

Török László
ny. őrnagy

A GONDOSKODÁS FÉL EGÉSZSÉG

Röviden az egészségügyi ellátási jogosultságról

A közkeletű néven Honvédkórháznak hívott intézmény év eleji átalakulása okán sokakban merült fel a kérdés, hogy továbbra is jár-e számukra és hozzátartozóiknak az a magas színvonalú egészségügyi ellátás, melyet a Róbert Károly körúton, vagy éppen Hévízen, Balatonfüreden megszoktak. A legfontosabb, hogy a jogosultság és az ellátás a gondoskodási körbe tartozók számára továbbra is biztos alapokon nyugszik.

Az ellátás részleteit a kissé bonyolult elnevezésű, az egyes központosított egészségügyi szolgáltatók által nyújtott szolgáltatások igénybevételeéről, valamint a külön meghatározott személyek tekintetében fennálló egészségügyi ellátás rendjéről szóló 175/2007. (VI. 30.) kormányrendelet szabályozza. Ez a jogszabály módosult az év elejétől, az intézményrendszer változásával párhuzamosan. 2023. január 1-jétől a Magyar Honvédség Egészségügyi Központ részeként működő Honvédkórház ellátási feladatainak döntő, elsősorban a gyógyító részét új egészségügyi szolgáltatóként az Észak-pesti Centrumkórház – Honvédkórház vette át. Az újonnan létrejövő szervezet tevékenységét a belügyminiszter mint a kormány egészségügyért felelős tagja irányítja. Emellett a védelem-egészségügy jelenlegi magas szakmai színvonala és további fejlesztése érdekében működik a Magyar Honvédség Egészségügyi Központja is.

Nézzük a részleteket! A kormányrendelet szerint az Észak-pesti Centrumkórház – Honvédkórház egészségügyi szolgáltatásaira igényjogosult a gondoskodási körbe tartozók közül;

- a személyi állományból nyugállományba helyezett, valamint szolgálati járandóságban részesülő és biztosított családtagja (beleértve a honvédségi nyugdíjasokat is);

- „Hősi halottá” vagy a „Magyar Honvédség halottjává” nyilvánított elhunyt biztosított közeli hozzátartozója;
- az 1956-os forradalom és szabadságharc kapcsán rehabilitált személy és biztosított közeli hozzátartozója.

A fentiekben említett kategóriák – a kormányrendeletben foglaltak alapján – továbbra is igényjogosultak a Magyar Honvédség Egészségügyi Központ egészségügyi szolgáltatására is.

A nyugállományú katonák és honvédségi nyugdíjasok saját jogú igényjogosultnak számítanak, ezt a fényképes nyugdíjas szolgálati igazolvánnyal lehet igazolni. Az igazolványokat a vármegyei székhelyeken és a fővárosban működő MH Katonai Igazgatási és Központi Nyilvántartó Parancsnokság (MH KIKNYP) ügyfélszolgálatain igényelhetik.

A családtagok és hozzátartozók részére az igényjogosultságot a kormányrendelet mellékletét képező igazolás-formanyomtatvány biztosítja. A gondoskodási körbe tartozók vonatkozásában szintén az MH KIKNYP állítja ki az igazolást. Könnyebbés, hogy pár éve már a saját jogú igényjogosult házastársa vagy özvegye igazolása visszavonásig érvényes.

Sokszor felmerül kérdésként, ki számít családtagnak, hiszen a nyugállományú katonák és honvédségi nyugdíjasok esetében a kormányrendelet részükre biztosít hozzátartozói jogosultságot. A jogszabály szerint család-

tag: a saját jogú igényjogosult személy házastársa (özvegye), az eltartott gyermeke, vagy olyan személy, akinek eltartására a biztosított saját háztartásában kötelezett. Ennek okán a gondoskodási körbe tartozók gyermekei számára 25 éves életkoruk betöltéséig állítható ki igazolás, amennyiben nappali tagozatú oktatási intézmény hallgatói.

Ne feledjük, hogy az egészségügyi ellátásra való jogosultság alapfeltétele az érvényes társadalombiztosítás meglete, tehát ne hagyjuk otthon TAJ-kártyánkat sem, ha orvoshoz megyünk!

A legfontosabb, hogy vigyázzunk egészségünkre! Azonban ha szükségessé válik, keressük fel orvosunkat, és forduljunk bizalommal az új nevű, de jól ismert intézményeinkhez, hiszen a Honvédelmi Minisztérium és a Magyar Honvédség a gondoskodási körbe tartozókat és családtagjaikat az egészség megőrzésében, a gyógyításban is támogatja.

Mészáros Károly
őrnagy,
osztályvezetői
feladatokat ellátó
érdekvédelmi
főtiszt (ovh.),
MH KIKNYP

FŐZZÜNK EGYÜTT!

Slambuc

bográcsban, csuszatésztával

Hozzávalók 4 személyre

- 10 dkg füstölt szalonna
- 20 dkg lebbencstészta
- 10 dkg vöröshagyma
- 1 gerezd fokhagyma
- 10 dkg füstölt kolbász
- 1 kg burgonya
- 1 db zöldpaprika
- 1 db paradicsom
- édes pirospaprika
- őrölt kömény
- só

1 A slambuc elkészítéséhez a szalonnát felkockázzuk, bográcsba tesszük, zsírára sütjük, majd kiszedjük a zsírból.

2 Az egyenletesre tört lebbencstésztát beletesszük, és kissé megpirítjuk. A pirított tésztát kivesszük a bográcsból.

3 A megtisztított vöröshagymát finomra vágjuk és a visszamaradt zsiradékon állandó kevergetés közben megpirítjuk.

4 A zöldpaprikát és a paradicsomot kockára vágjuk, a kolbászt felkarikázzuk, majd mindezt hozzáadjuk az alaphoz és megpirítjuk.

5 Megszórjuk a fűszerekkel, elkeverjük benne a tisztított, felkockázott krumplit, majd felengedjük annyi vízzel, hogy azt éppen ellepje.

6 Beletesszük a pirított tésztát és egyenletes lassú tűzön, fedő nélkül, a bográcsot többször megforgatva, kb. 1 óra alatt puhára főzzük.

Tipp

Mire elkészül, leve alig marad, a pirított lebbencstészta megdagad benne és a burgonyával együtt omlósra fő.

JÁTSSZON velünk!

CSIBÉSZ, VÁSOTT			PIAC HELYSZÍNE	MOTOR BELSEJE!	ÉSZ, ÉRTELEM FRANCIA EREDETŰ SZÓVAL	VISZONYÍTÓ SZÓ	SZÜRKESEG			FILM-RENDEZŐ (KRISZTINA)
ELEKTRON-VOLT R.			TANZÁNIAI SCHILLING KÓDJA				FÉL UGAR!			
							NITROGÉN			
A MEGFEJTÉS ELSŐ RÉSZÉ										V
ŐSZIRÓZSA							VAJDASÁGI TELEPÜLÉS			
MŰSOR-SUGÁRZÁS							REGISZTER-TONNA			
AMPER										
				KARANTÉN						
				GYÉMÁNT-FÉNYŰ ÁSVÁNY						
TÖRÖK AUTÓJELZÉS			HITEL, MÁSKÉPP						SÍN KÖZEPE!	
KELET			SZIMATOL						ZSÚFOLÁSIG MEGTÖMVE	
							ZENE-CSATORNA			
							NEM ROMLIK MEG			
SZEMÉVEL JELEZ	VALÓDI SÖR				LATIN KETTŐS BETŰ		REFORM RÉSZÉ!			
	A MEGFEJTÉS MÁSODIK RÉSZÉ				ÖREGSÉG		NÉMET GAZDASÁGKUTATÓ INTÉZET			
ÁRVALÁNY-HAJ						NŐI NÉV				
						AJÁNLOTT JELZÉS LEVÉLEN				
HELYESÍRÁS										
NOMEN NESCIO, RÖV.			NAGYDOROG HATÁRAI!			ELTŰNTEK; KALANDFILMSOROZAT				
			A DINAMIT „ATYJA” (ALFRED)			FÉRFI NÉV				
ELŐRÁNT				FŐZELÉKNÖVÉNY				HÓTALP KÖZEPE!		
ELVESZTEGETTI A PÉNZÉT				MUZIKAUS-KÉPZŐ INTÉZET				FILMRENDZŐ, SZÍNÉSZ (BÁLINT)		
IDŐ JELE							ÉBRED			
							BUDDHIZMUS ÁGA			
ÁTMÉRŐ JELE		INÁBA SZÁLL A BÁTORSÁGA								KIVÁLÓ MAGNÉZIUM-FORRÁS
MINDENHATÓ HIBÁS RÉSZ!		HÁRMAS HANGJEGY								
					FELVONULÁS					
					ÉDESÍT					
								KÖR CENTRUMA!		
								TANTÁL VEGYJELE		
BÉRLAKÁS DZSÚDÓRUHA			ZÚZMARA				EGYSÉGES TERMÉKKÓD			
SAINT-...; FR. VÁROS			A SZATUR-NUSZ EGYIK HOLDJA				EGYETEMI KAR			
TECHNÉCIUM						...TRAIN; VILLAMOS-VASÚT				
						LÜKTET AZ ELEJÉNI!				
				EGYETEM NÉVBETŰI					HATÁROZOTT NÉVELŐ	
				TOVÁBBÁ					ÉSZAK	
TRODALMI NOBEL-DÍJAS SPANYOL ÍRÓ (CAMILO JOSÉ)	V									

„A rejtvény beküldésével egyidejűleg hozzájárulok ahhoz, hogy amennyiben a sorsoláson a nyertesek közé bekerülök, a kiadvány a nevemet és a lakóhelyemet (helység) közölje.”

KEDVES OLVASÓINK!

Rejtvényünkől megtudható, hogyan jellemezte Szalay-Bobrovniczky Kristóf honvédelmi miniszter a jövő honvédségét a Bálnában tartott vezetői értekezleten.

A helyes megfejtők között értékes könyvcsomagokat sorsolunk ki. (A név és lakcím nélküli megfejtéseket nem tudjuk figyelembe venni!)
Beküldési határidő: 2023. június 30.

Cím: Obsitos Szerkesztősége
1024 Budapest,
Szilágyi Erzsébet fasor 7-9.
(HM Zrínyi NKft.)
e-mail: obsitos@hmzrinyi.hu

Előző számunk nyertesei:

Az OBSITOS 2022/4. számában közzét rejtvény megfejtése:

Magyarország elkötelezett haderőfejlesztési programjának folytatása mellett.

KÖNYVNYEREMÉNYEK:

- A Magyar Légierő 100 éve
- Deli Vid (regény)
- Démonkard bukása (képregény)

NYERTESEK:

- 1 Albert Csaba ny. őrnagy (Táborfalva)
- 2 Illés Károlyné (Siófok)
- 3 Kádas Sándor (Dunakeszi)
- 4 Krajnyák József (Szentmártonkáta)
- 5 Nemere Lajos (Pápadereske)
- 6 Papucsek Gergely ny. alezredes (Budapest)
- 7 Pongó József (Kistarcsa)
- 8 Punk László ny. őrnagy (Pápa)
- 9 Takács László (Baja)
- 10 Zöllei Istvánné (Érsekudkert)

Gondoskodás idős szeretteiről

a nap minden órájában

**Igényelje a Gondosórát, hogy biztonságban
tudhassa idősebb szeretteit a nap 24 órájában!**

Magyarország Kormánya fontos feladatának tekinti, hogy gondoskodjon 65 év feletti honfitársainkról. A **Gondosóra** egy korszerű, díjmentes jelzőeszköz, amelyhez egy éjjel-nappal elérhető diszpécierszolgálat kapcsolódik, ezzel nyújtva segítséget és biztonságot az idős emberek számára.

G O N D ● S Ó R A

Gondoskodás időben. www.gondosora.hu